

Проф. Любомир Халачев: *Културата е изключително мощен инструмент*

Стр. 12

Дълговете на държавата към бизнеса скочиха с 31%

Стр. 6

Изненадите на античния град Хераклея Синтика

Стр. 9

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

Сигурност в промяната с грижа за теб

■ СРЯДА ■ 16 ЮНИ ■ 2021 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 113 (8708)

50 ст.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Изчезваме

Ева КОСТОВА

Н амаляваме на 5 милиона през 2040 г. Това сочи изследване на учени от БАН и СУ за регионалните демографски диспропорции в България, представено от фондация "Фридрих Еберт" (стр. 4). Проучване, което за пореден път изправя косите. Авторите говорят за демографски депресивни региони, сиреч обезлюдени, но най-точното е, че цялата страна е такъв регион, а дългосрочни стъпки и планове в тази посока няма. Има само остаряло говорене и мислене, особено по време на управлението на ГЕРБ. Ни реална политика, ни мерки. Докато в други държави за някои проблеми има обективна причина, у нас са налагат трайни и необратими тенденции, които говорят за затриване на нацията. Цели села и малки градчета вече се превръщат в демографски пустини. Някъде, примерно в Смолянско, обезлюдяването постепенно ще стигне до 37 на сто. Над 80 на сто от селищата ще бъдат с намалено население, други ще отпаднат безвъзвратно. Процесът, както знаем, вече тече. Големите градове също ще търпят трансформации заради заболяемост и малко работна ръка. До 81 на сто ще стигнат селищата с население 3000, а обезлюдяването на места ще остави само болни и стари хора. Кой не знае, че две са основните причини за трагедията - смъртност и скоростна емиграция, по които сме първи в Европа.

Стр. 8

НАТО
видя
шест
заплахи

Стр. 7

АКЦЕНТ

И майката на Пеевски влезе в списъка

Държавата допълни с 21 имена броя на лицата и фирмите, които са свързани с Васил Божков и Делян Пеевски. Сред тях са Ирена Кръстева и братя Найденови.

Стр. 2

ПРАВИТЕЛСТВОТО:

Заварихме хаос и корупция

ГЕРБ никога не са проверявани за купуване на гласове

Заварихме пълен безпорядък и корупция, маскирана в благовидна и законосъобразна форма, заяви премиерът Стефан Янев при отчета за свършеното от кабинета. "Колкото повече се зареждаме в секторите и пробле-

мите, откриваме системен безпорядък и липса на правила. Затревените източени язовири са метафора за положението във всички сектори", каза Янев.

Вътрешният министър Бойко Рашков сравни зава-

реното с блато и разкри, че предишното ръководство на МВР никога не е разследвало сигнали за купуване на гласове срещу ГЕРБ. При проверка в една от службите са открити лозунги на партията, а в професионал-

ната лексика на компютрите липсвали думите ГЕРБ, ДПС и Б.Б. Има категорични доказателства за подслушването на политици и протестиращи граждани, увери Рашков.

Стр. 2

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА БГНЕС

Българската агенция по безопасност на храните започна проверки на обектите за производство и продажба на сладолед. Предприятията за производство ще бъдат проверявани до края на юни, а до 30 септември ще се инспектират търговските обекти, където сладоледът се продава, без да е предварително опакован. В цеховете инспекторите ще проверяват суровините и етикетиранието на готовия продукт. В обектите за продажба ще се следи за хигиената и дали търговците предоставят на потребителите задължителните данни за наличието на алергени

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО
23°C

СТЕФАН ЯНЕВ:

Заварихме хаос и корупция, облечена в законообразност

МВР изобщо не е разследвало сигнали срещу ГЕРБ за купуване на гласове, разкри вътрешният министър Бойко Рашков

Ростислава ИВАНОВА

Заварихме пълен безпорядък, липса на правила и корупция, маскирана в благовидна и законосъобразна форма. Това заяви премиерът Стефан Янев при представяне на едномесечната работа на служебния кабинет. На брифинга в МС се отчетоха министрите Гълъб Донев, Атанас Пеканов, Бойко Рашков, Асен Василев, Кирил Петков и Стойчо Кацаров. Министър-председателят отбеляза, че правителството му няма комфорта за 100 дни толеранс, но с работата си показва причините, изкарал преди година българите на протести. Искаме да отговорим на стремежа за промяна, като положим основите на нов стил на управление, основано на принципите за прозрачност и отчетност пред обществото и без толериране на никого. Това, което заварихме, е хаос и, колкото повече работим и се заравяме в секторите и проблемите, откриваме системен безпорядък и липса на правила”, обобщил премиерът и допълнил, че “затревените източени язовири са метафора за положението във всички сектори”.

Навсякъде, където се обърнем, е блато, заяви вътрешният министър Бойко Рашков. Той отхвърлил обвиненията за чистка в системата на МВР и припомнил, че са направени само няколко ключови промени. Вицепремиерът об-

вини службите, че години наред са бездействали срещу корупцията. “Чувствителността на някои служби за нередностите, които се случват у нас, са били приспани през последните години”, каза той и даде пример със скандала с трансплантациите и търговията с органи в Правителствена болница, за който са разполагали с дебел доклад. Рашков обвинил предишното ръководство на МВР, че не е разследвало сигнали за купуване на гласове срещу ГЕРБ, а всички дела и разработки са само срещу други партии. “В една служба от МВР, в която извършваме внимателна проверка, са открити лозунги на ГЕРБ и на професионална лексика се установи, че на техните компютри нямат думите ГЕРБ, ДПС и буквите Б.Б. Аз лично се съмнявам дали подобна служба в МВР би работила коректно, по закон срещу политически престъпления, свързани с гражданите”, заяви министърът. “Известно е, че на предходните избори има констатирани случаи на купуване на гласове. Искам да подчертая, че МВР няма вина за това уродливо явление. Ако има служители, които са се опитвали да въздействат за купуване, това са инцидентни случаи”, добави Рашков. Според него има категорични доказателства, че е било извършвано подслушване на политици и протестиращи граждани. Случаите не били един или два. Рашков заяви, че не може да каже конкретни имена, тъй като това би било

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Колкото повече работим и се заравяме в секторите и проблемите, откриваме системен безпорядък и липса на правила, заяви премиерът Стефан Янев

престъпление по Закона за СРС, но щял да предостави данните на ресорната комисия по контрол на службите в новия парламент.

Янев анонсира, че ще смени шефката на Агенцията по вписванията Габриела Козарева. Припомняме, че агенцията, която управлява Търговския и Имотния регистър, отказа да впише смени в директорски, управителни и надзорни съвети на държавни дру-

жества, предприети от новите министри.

Социалният министър Гълъб Донев подчерта, че работата на кабинета е изцяло с грижа за хората. Той отчете, че е продължило изплащането на добавката от 50 лв. за пенсионерите и ще бъдат увеличени с 5% пенсиите на около 1,2 млн. души. Безработицата е намаляла до 5,4%, което е спад с 37% на годишна база, а заетостта продължава да расте.

Продължава икономическата мярка 60/40 за фирмите. Бизнесът да е спокоен, икономиката се възстановява, увери Донев.

Здравният министър Стойчо Кацаров отново разви идеята си за промяна в модела на здравеопазването. Като успех на екипа си министърът отчете овладяването на здравната криза и скорошното обявяване на България за “зелена зона” от КОВИД-19.

Българите са най-изнудваните европейци

Българите са най-често изнудвани граждани на ЕС, показва изследване на “Трансперънси Интернешънъл”. България оглавява класация, според която в сфери като здравеопазване и образование се наблюдава злоупотреба със служебно положение за лични ползи. 17% от запитаните сънародници са отговорили, че са били изнудвани или познават човек, който е бил. На второ и трето място се нареждат Хърватия и Румъния.

Близко половината българи смятат, че през 2020 г. корупцията в

държавата се е увеличила. Това поставя страната на трето място в Европейския съюз. 1/3 от европейците са на мнение, че проблемът с корупцията в държавите им се задълбочава, а 44% не виждат подобрене, посочва изследването, проведено сред 40 000 европейци. По този показател преди България се нареждат само Словения с 51 на сто и Кипър, където от повече корупция се оплакват 65% от жителите.

Изследването засяга корупционните практики в различни сектори, като във всички Бълга-

рия заема челните позиции, а в сектор “Здравеопазване” е на първо място. Повече от половината европейци са на мнение, че правителството в тяхната държава се ръководи от частни интереси. Така смятат и близо 70% от българите, като по този показател страната се нарежда на второ място след Словения.

От “Трансперънси Интернешънъл” отчитат, че около трима на всеки десет души са използвали лична връзка за достъп до здравеопазване, образование или друга обществена услуга.

И майката на Пеевски влезе в „черния списък”

Министерството на финансите публикува разширен списък на лицата и фирмите, които биха попаднали в обхвата на американските санкции по закона “Магнитски”. След първите фирми в него попадат още 21 асоциирани с Делян Пеевски, Васил Божков и Илко Желязков лица, които директно бяха ударени от антикорупционните санкции на САЩ. Новият списък е на “всички съдружници, акционери, управители и членове на органи за управление и контрол на юридическите лица, включени към момента и за последните 5 години”. Сред тях са майката на Пеевски Ирена Кръстева и собствениците на “Ефбет” братя Цветомир и Боян Найденови, които са бивши съдружници на хазартния бос в “Еврофутбол” и свидетели по някои от обвиненията срещу него. Списъкът може да бъде допълван или коригиран при получаване на нови дан-

ни или факти, подадени от ДАНС и НАП. Лицата, попаднали в него, могат да бъдат извадени, като прекратят връзките си със санкционирани по “Магнитски”, напомнят от МФ.

“Тези лица се считат за асоциирани, има голям риск да се работи с тях и съответно те нямат право по Закона за обществените поръчки за допустимост да кандидатстват, както и държавните предприятия трябва да се въздържат от работа с тях, за да не попаднат самите държавни предприятия в списъка”, коментира финансовият министър Асен Василев.

Илко Желязков е подал оставка пред парламента като зам.-шеф на Бюрото за контрол на СРС. В момента обаче няма Народно събрание, което да го освободи от поста. Припомняме, че след обявяване на санкциите той излезе в отпуска.

Явно фантазиите на предишния министър-председател извират от опита му за пълнене на шкафчетата с евра и злато

Президентът Румен Радев

С поклон към Дядото тръгна кампанията в Благоевград

Навръх 165 годишната от рождението на Димитър Благоев - Патриарха на българските социалисти, "БСП за България" откри в Благоевград предизборната си кампания за парламентарните избори. В града пристигна председателят на БСП Корнелия Нинова, която подкрепи и Румен Томов, който е кандидатът за кмет на предстоящия частичен местен вот, подкрепен от левицата. "Двойно е усилието - и за кмет, и за парламент, но този двоен повод ще даде двойни сили и двойна енергия. Даже това ще ни улесни, защото ще ни обедини. Моята поръка е да стигнат до всеки град, до всяко село, до всяко семейство, за да разясняват програмата ни. Защото ние имаме подробна програма, а къде е цялостната програма на другите партии, с които се

състезаваме", попита тя. Нинова бе категорична, че началото на промяната е започнало, но тепърва предстои нейната реализация. България има нужда от лява алтернатива и ние сме единствените, които можем да я дадем на българския народ, изтъкна председателят на БСП.

"Има дълбока символика в това, че започваме своята кампания в този град, който носи името на великия Димитър Благоев, на неговия рожден ден. Това е много голямо задължение - огънат, който е запалил Димитър Благоев и неговите другари, гори в сърцата на всеки от нас и аз съм сигурен, че този огън ще ни изведе до победата, от която се нуждае не само БСП, а българската нация", заяви водачът на листата на "БСП за България" проф. Георги Михайлов.

БСП и КНСБ искат промени в данъчната система

Двете формации се борят за целенасочена политика за повишаване на доходите

Необходимостта от промени в данъчните закони е една от допирните точки между КНСБ и БСП, стана ясно след среща между представители на ръководствата на синдиката и партията. Двете организации ще продължат разговорите по темата, но е ясно, че всяка от тях очаква промяна, особено предвид заявките им по темата досега. Друга тема, която обедини участниците в срещата, е необходимостта от провеждане на целенасочена политика за повишаване на доходите.

"Борбата с неравенствата, бедността и демографската катастрофа е абсолютен приоритет за нас. В следващия парламент ще внесем конкретни предложения в подкрепа на младите семейства, децата и пенсионерите", посочи председателят на БСП Корнелия Нинова. Тя и съпартийците ѝ Георги Свиленски, Крум Зарков и Христо Проданов припомниха идеите на БСП за неоплащане минимум от 500 лв. за всяко дете на работещи родители,

помощ за раждане в размер на 6500 лв. на дете на родители, които са работили и са си внасяли осигуровките последните 2 години, безплатни детски градини и ясли, безплатни лекарства за деца до 14 години. "За възрастните хора отново ще се борим за преизчисляване на пенсиите и за намаляване ставката на ДДС на лекарствата на 9%. Предвиждаме мерки за повишаване на заплатите, така че да няма работещи бедни", подчерта Нинова.

Председателят на КНСБ Пламен Димитров посочи важността на обсъжданата Директива за адекватни минимални работни заплати. Тя предвижда насърчаване на колективното трудово договаряне, което е ключът към премахване на неравенствата. Доходите трябва да са продукт на колективното договаряне, категоричен бе той.

Ден по-рано представители на БСП и Нинова се срещнаха и с работодателските организации у нас, където социалистите отново

подчертаха важността на справедливите доходи. По-късно от Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) изтъкнаха в позицията, че Коалиция "БСП за България" е припознала 42 от 46 техни приоритети. Сред тях са намаляване на административната тежест за бизнеса, експресно въвеждане на електронно управление, трайно и непротиворечашо си законодателство, обвързване на образованието с икономиката, посочват от АОБР. Работодателските организации обаче искат запазването на съществуващия данъчен модел, намаляването на регулаторната тежест върху бизнеса, реформите в сектор "Енергетика", включително либерализиране и интегриране на пазара с европейския, въвеждане на механизъм за капацитети и прекратяване на договорите с т.нар. "американски центри", премахване на административното определяне на минималната работна заплата.

отпускаха при тежки условия, особено за малкия бизнес, бяха недостатъчно, дори не коментирам ефективността на мярката 60/40", каза социалистът.

Държавата трябва да инвестира в сектори с висока добавена стойност, смята Стойнев. Освен реформа на образованието и залагане на квалификация и преквалификация, България може да предложи програми за бизнеса, който сам да инвестира в обучение на необходимата му работна ръка, каза той.

Стойнев призова за насърчение на българските инвестиции

Водачът на листата на "БСП за България" в Пазарджик Драгомир Стойнев се срещна с членове на Сдружението на частните предприемачи и работодатели в областта. Те обсъдиха бизнес средата, мерките за насърчаване на икономиката и др. Според анализа на Стойнев икономиката ни не може да разчита, както преди, основно на

чужди инвестиции, а трябва да бъде мобилизиран вътрешен ресурс и да бъдат насърчени българските инвеститори и производства. Според него държавата няма да се намесва в свободния пазар, но това не изключва тя да бъде партньор на бизнеса, като планира система от мерки. "Когато живеем в глобален свят и в глобал-

на криза, е редно всяко правителство ревностно да защитава своите компании, да ги промотира, да търси пазари, но и да осигурява ефективна директна грижа. Много бързо дръпнахме ръчката на бизнеса в пандемията, когато стана въпрос за директна помощ от държавата. Получаването ѝ се бавеше до 10 месеца, средствата се

**АБОНАМЕНТ
ДУМА 2021**

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6
6 месеца - 78 лв.
3 месеца - 39 лв.
1 месец - 13 лв.

ЖАРДАВ

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 289
6 месеца - 6 лв.
3 месеца - 3 лв.

**Моята
Възраст**

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 465
6 месеца - 3 лв.

Нова Време

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 1519
6 месеца - 15 лв.

Можете да се абонирате в:

"Български пощи" АД до 15.VI.2021 г.,

"Доби прес" ЕООД до 28.VI.2021 г.

и редакцията на в-к ДУМА до 20.VI.2021 г.

на ул. "Позитано" 20А.

За повече информация:

тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 216

Топим се до 5 милиона до 2040 г.

Смъртността заради бедност и лошо здравеопазване в български общини гони нива, достигани само в Африка и Азия при войни и малария

Трайно намаляване на населението у нас, застаряване и големи регионални демографски диспропорции са обобщенията, направени на база на изследване, представено от фондация "Фридрих Еберт - България" и изготвено от Надежда Илиева и Георги Бърдаров. Според проучването най-песимистичната прогноза е до 2040 г. българите да останат 5,1 милиона. Докладът отчита драстичен дисбаланс между младо и

силно застаряващо население и неологично големи териториални демографски диспропорции. Възрастовата пирамида на България показва, че една от най-големите групи са жените между 65-69 г., коментира доц. Георги Бърдаров, ръководител на катедра и зам.-декан на Геолого-географския факултет на Софийския университет.

Най-голям акцент на изследването, което е направено през 2019 г. точно пре-

ди пандемията, са сериозните регионални демографски различия, които са резултат от непоследователното и политически обремененото развитие от Освобождението до днес. "В България непрекъснато започваме отначало, проблем, който се отразява във всички останали сфери в страната", смята Бърдаров. Така се оказва, че Южна България изпреварва по всички показатели Северна заради невъзможността за адаптация при прехода от

социализъм към пазарно стопанство. Най-високата смъртност е регистрирана в Северозападна България - във Видин, Монтана и Враца, като в Европа няма друга административна единица с такъв висок промил смъртност. Има общини като Хайредин и Бойница, в които тя надхвърля 30-40% - нива, достигани в Африка и Азия при тежки военни конфликти и малария. У нас те са следствие от срив в здравната система и бед-

ност.

Населението на 65 и повече години е главно във Видин, Габрово, Кюстендил, Ловеч. Във Видин, Габрово и Смолян на 100 пенсионери се падат 40 работещи.

Естествен прираст по-нисък от 10% отбелязват отново райони в Северозападна България и Централна България. Друга тревожна тенденция е обезлюдяването на селата. До 2030 г. се очаква обезлюдените населени места да достигнат 25%.

Музиканти пеят в подкрепа на „Проект Бузлуджа“

Стефан Вълдобрев, "Уикеда", "Оги 23", Мила Роберт са хедлайнери на музикален фестивал, който ще се състои пред паметника на Бузлуджа. Триденният благотворителен "Оупън Бузлуджа фест" ще се състои на 23, 24 и 25 юли на поляната при хижа Бузлуджа, а средствата от продадените билети ще отидат за опазване на паметника, съобщава ploshtadslaveikov.com. Билетите на стойност от 15 до 35 лева вече са в продажба онлайн. Къмпингуването на палатки и входът за деца под 10 години са безплатни, отбелязват организаторите.

Целта е да се съберат 64 хил.

лева, които да отидат в опазването на външните мозайки чрез защитен навес. Организатори на фестивала са Фондация "Проект Бузлуджа", Bar Dak и Малин Миланов - Монти.

"Оупън Бузлуджа фест" е кулминацията на представянето на Плана за опазване и управление на паметника Бузлуджа, плод на двегодишната работа на международен екип от експерти. Резултатите ще бъдат представени за пръв път на фестивала и на международната конференция за дисонантно наследство, която ще се проведе непосредствено преди него в Историческия музей "Искра" в град Казанлък.

В Русе протестират срещу изграждането на леярна

Жителите на Русе се готвят за протест срещу изграждането на нова леярна в града. Недоволството е породено от намерение на испанска фирма да произвежда детайли от въглеродна и неръждаема стомана чрез топене на скрап от черни метали. Допълнително недоволство предизвиква фактът, че фирмата е отказала да изгради измервателна станция, за да се следят нормите на въздуха. Отдел-

но инвеститорът е санкциониран заради допуснати грешки по време на строителството.

Русенци са особено чувствителни по отношение замърсяването на въздуха. От близо 40 години градът периодично е обгазван от различни производствени предприятия. През последните години имаше редица протести срещу друго подобно производство, за което имаше твърдения, че замърсява възду-

ха. В понеделник там се проведе и обществено обсъждане. Кметът от БСП Пенчо Милков обеща на съгражданите си, че изграждането на леярната няма да се случи. "Становището на Община Русе е отрицателно и ще използвам човешките си способности и поста, който заемам, за да отстоя мнението на гражданите", заяви той. Кметът припомни, че фирмата бе санкционирана от общината за неспазване на строителните разпоредби.

Местните организации подписаха за недопускане на още едно замърсяващо производство в града. Тя ще бъде приложена към протокола от общественото обсъждане и предадена на РИОСВ, чийто експертен съвет трябва да реши дали "Метал фусион" ще реализира своето инвестиционно намерение.

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Столичната РЗИ получи като дарение мобилен вакцинационен кабинет. Преоборудваният автобус се предоставя от фондация "Благотворителност и милосърдие" и от днес ще е на летище "София". Всички заминаващи или пристигащи в страната ще имат възможност да се ваксинират в него

111 000 ученици се явяват на изпити тази седмица

Повече от 111 хил. ученици от VII и X клас ще се явят на национално външно оценяване тази седмица. Изпитът по български език и литература е днес, а утре е по математика. Очаква се на тях да се явят 59 800 деца. За първи път тази година ще се проверят знанията и в X клас. Изпит ще има в 999 училища за над 51 600 ученици.

Външното оценяване в седми клас е в две части - тест от 25 задачи и подробен преразказ на неизучавана художествена творба.

Изпитът за десетокласниците включва тест от 23 задачи, сред които 14 с избираем отговор и шест с кратък свободен отговор. Има също задачи за редактиране, формулиране на теза по зададена тема, извеждане на аргу-

менти/контрааргументи във връзка с дадена теза. Изпитът включва и създаване на кратък текст в жанр, изучаван в първи гимназиален етап.

За да избегне технически проблем с изтеглянето на изпитните материали, два дни преди първия изпит МОН организира стрес тест. Всички училища, в които ще се проведат национални изпити, влязоха в платформата на МОН, свалиха изпратения файл и го разархивираха с паролата под него. В министерството не са постъпили сигнали за затруднения.

Към 15 юни под карантина като контактни с болни са 16 седмодокласници и 49 десетокласници. Сроктът за обявяване на резултатите от всички изпити от националните външни оценявания е 28 юни.

ОБЯВА

Българският антифашистки съюз и Международната фондация „Георги Димитров“ организират на 17.06.2021 г. - четвъртък, от 12.00 ч., в двора на къщата музей на Георги Димитров на ул. „Опълченска“ № 66, възпоменателно отбелязване на 139-годишнината от неговото рождение.

ДКК саботира министъра на икономиката

Шефът на компанията отказал среща с Кирил Петков, искал писмени въпроси

Усилията на служебния министър на икономиката Кирил Петков да разбере как се разходват отпуснатите 630 млн. лв. за ремонт на язоворите в страната среща отпор от Държавната консолидационна компания (ДКК). Пред Нова тв Петков съобщи, че изпълнителният директор на ДКК Ясен Спасов не пожелал среща с него, а поискал да получи в писмена форма неговите въпроси, на които също щял да отговори писмено. "Вчера му писах и да го питам защо 6 месеца три ремонтирани язовира не се предават на държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири". Очаквам да зная това до края на седмицата", каза Петков. В понеделник служебният министър на икономиката разкри още два празни водоема край Сливен, чиито приемно-предавателни протоколи за ремонт са готови на 31 декември 2020 г. и парите за тях са платени - 1,9 млн. лв. за единия и 547 хил. лв. за

СНИМКА БГНЕС

Кирил Петков

другия. Те обаче не са предадени за стопанисване към държавното предприятие и на практика са безстопанствени. Преди това Петков показа подобен водоем "Пазар дере" край Ловеч, в чийто ремонт са наляти 2,3 млн. лв. Петков представи и данни за силно завишени цени на материалите и транспорта.

Шефът на "Монтажи" - дружеството, което трябва да ремонтира над 400 язовира, също не е разговарял още с министър Кирил Петков. Тихомир Димитров не отговарял на телефонните обаждания на министъра, нито на изпратените SMS-и. "Монтажи" няма задължение да се отчита пред министъра, а само пред ДКК. Новият закон за публичните предприятия е направен така, че ръководствата им не могат да се сменят, без да е проведен конкурс", посочи Петков. Ден преди парламентът да гласува мораториума върху действията на правителството в остав-

ка на Бойко Борисов, то е удължило преждевременно мандата на директорския борд на ДКК, като дори е увеличило състава му. Така управата на компанията, чийто мандат бе до 2023 г., е бетонизирана в последния момент до 2026 г. Министърът на икономиката Кирил Петков обаче е уверен, че ще успее чрез своята комисия за прозрачност и контрол да направи така, че останалите 390 язовира да бъдат ремонтирани при нормални цени и условия. При отчета на дейността си министърът съобщи, че е дал разпореждане от вчера всички завършени язовири да влязат в експлоатация, да бъдат предадени на държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири", както и всеки договор с външен изпълнител от тук нататък да бъде предоставян към Комисията за прозрачност и контрол, "така че да нямаме харчове за бетон и за транспорт между 2 и 5 пъти над пазарните".

Каним „Гугъл“ и „Амазон“ в България

Инициативата "Три морета" ще ни помогне да поканим компании от ранга на "Гугъл" и "Амазон" за пръв път в България. По този начин целим да увеличим инвестициите в страната. Това заяви служебният икономически министър Кирил Петков при отчета на досегашната си дейност. В подкрепа на икономическия растеж министърът напомни за програмата за възстановяване за над 2,5 млрд. лева - нови средства за малки и средни предприятия в партньорство с търговските банки, за ликвидност на тези фирми.

По плана за възстановяване и устойчивост за бизнеса са увеличени средствата с

близо 500 милиона лева и са привлечени като партньори европейски институции, включително и ЕИБ. Целта е парите да се харчат прозрачно и да има минимален риск от корупционни практики, каза министърът. В сферата на икономическия растеж е договорен инструмент по линия на Програмата за възстановяване на стойност 2,5 млрд. лева за кредитиране през търговските банки в тясно сътрудничество с Министерството на финансите. Подопечното министерство на Петков е успяло да увеличи средствата за бизнеса по Плана за възстановяване и устойчивост с още 500 млн. лева.

БНБ одобри нови шефове в ББР

Българската народна банка одобри не само нови членове в надзора на Българската банка за развитие, но и трима нови изпълнителни директори и членове в управителния съвет на банката. По този начин служебният министър Кирил Петков поставя свои хора в държавната банка, на която е принципал, след като завареното ръководство му отказа достъп до информация за раздадените големи кредити. Както вече е известно, Валентин Михов и Васил Щонов са новите представители в надзорния съвет на банката. Освободените Митко Симеонов и Велина Бурска обжалват заповедите си и, докато тече делото, на практика не могат да бъдат отстранени. Сега надзорният съвет вече ще е от петима души, ако трима от тях, т.е. мнозинството, са назначени по предложение на министър Петков. Цанко Арабаджиев, Владимир Георгиев и Крум Георгиев са новите трима членове на управителния съвет и изпълнителни директори в държавната банка. Така управителният съвет става с общо шестима членове.

Те са били одобрени от БНБ още на 11 юни, но вписването им в регистъра е станало вчера. Цанко Арабаджиев е лицензиран инвестиционен консултант и е бил инвестиционен мениджър в УНИКА България. Той е член на "Зелено движение". Крум Георгиев е работил в ОББ, като е заемал позиции в риск мениджмънта на банката. Валентин Георгиев е бил изп. директор на банка "Биохим", още когато тя беше държавна.

МРРБ си връща авансово платени пари от „Автомагистрала“

СНИМКА БГНЕС

Истинска пародия се разигра на недовършената магистрала "Хемус" миналия петък. Тогава регионалният министър Виолета Комитова предупреди, че ще инспектира трасето на бъдещия пътен възел Русе-Велико Търново. След анонса за броени часове в района бяха докарани над 50 единици тежка строителна техника. Предиен ден там нямаше почти нищо и не се работеше

Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е предприело действия за връщането на парите, които са платени авансово от държавната компания "Автомагистрала" за строителството на пътища. Става дума за средства, които според министерството "са безпричинно подарени" на избрани фирми. Служебният регионален министър Виолета Комитова е изпратила писмо до седем търговски банки, в което ги предупреждава да не правят преводи по сметките на държавното дружество, ако платежните са подписани от

настоящия изпълнителен директор Стоян Беличев или упълномощени от него лица. Както е известно, на 8 юни ръководството на държавното дружество беше освободено от Комитова след констатирани от Сметната палата нередности при харченето на обществени средства. Досегашният ръководител на "Автомагистрала" Стоян Беличев обаче отказва да освободи поста си с мотива, че назначеният от Комитова нов борд на дружеството все още не е вписан в Търговския регистър.

В отворено писмо до регионалния министър от вчера Бели-

чев предупреждава, че забраната за извършване на каквито и да е плащания ще доведе до тежки последици за "Автомагистрала". Според него спирането на плащанията ще доведе до невъзможност за изпълнение на сключените от дружеството договори. Епистолярният диалог между двамата продължи и по-късно вчера, след като пресцентърът на МРРБ разпространи писмо-отговор на министърката до Стоян Беличев. В него тя му напомня, че проверките в дружеството са установили нередни огромни авансови плащания за дейности, които няма да се извършат скоро.

Задълженията на държавата към бизнеса нараснаха с 31%

Правителството ограничава ин хаус поръчките

Дълговете на държавата към бизнеса у нас в края на първото тримесечие на годината възлизат на 193,809 млн. лв. От тях почти 103 млн. лв. са задължения на местната власт, а 91 млн. лв. са на централното правителство. Просрочените дългове към социално-осигурителните фондове са 4,8 млн. лв., сочат данни на финансовото министерство. От началото на годината обаче забавените задължения на централната власт се увеличават. В края на 2020 г. те бяха в размер на 69,123 млн. лв. или с почти 31% по-малко, отколкото в края на март. За първото тримесечие на миналата година общините са забавили плащания за 146 млн. лв. или с почти 43 млн. лв. повече, отколкото през март 2021 г. В края на 2020 г. местната власт не е платила навреме дългове към фирми за 128,716 млн. лв.

“През последните 4 години Законът за обществените поръчки не е спазван. Половината държавен ресурс е минавал през непрозрачните инхаус поръчки. Използвала се е врътка в закона за спешни и неотложни случаи”, заяви финансовият министър Асен Василев при отчета на досегашната дейност на служебното правител-

СНИМКА БГНЕС

Асен Василев

ство. Той отново увери, че инхаус поръчките ще бъдат публикувани, а с Министерството на правосъдието се работи по решение на МС, което силно да ограничи тази практика. Държавната финансова инспекция проверява т.нар. огледални договори, където държавна

структура възлага на свое подразделение договор за изпълнение, а то го превъзлага на частни подизпълнители в нарушение на първоначалния договор и така се заобикаля ЗОП. “Видяхме системно несъбиране на данъци от НАП, но в агенцията има вече преориентация към го-

лемите данъкоплатци и големите касови наличности. За един месец значително се завиши събираемостта, тя изпреварва заложената в бюджета”, каза Василев.

Финансовият министър обясни, че е наваксано изоставането на събираемостта в

Агенция “Митници”. Той даде пример с пристанище Росенец - най-големия терминал за петролни продукти, където работили едва 7 митнически служители с 24 часови смени. “Увеличен е щатът, има и комбиниран екипи от НАП и “Граничен контрол”, които осигуряват ефективен контрол на това пристанище”, отчете Василев. Той припомни и друг фрапиращ пример за отсъстващ контрол - “Златната локва” с фирмата, която събира таксите за дезинфекция на превозни средства на границата с Турция и има милионни обороти, а не е свързала касовите си апарати с НАП и от 2018 г. на практика крие приходи от държавата.

Василев съобщи още за установен голям теч на публичен ресурс при закупуване на горива за отопление. В обществените поръчки са залагани горива с висок акциз, но са купували с нисък. В резултат на това 300 лв. на тон са текли в нечий джобове, поясни Василев. По думите му правителството е приело решение, с което този теч е прекратен. Финансовият министър съобщи, че започва дискусия за актуализацията на бюджета, като целта е да няма увеличение на дефицита.

Годишната инфлация стигна 2,5 процента през май

Годишната инфлация у нас стигна 2,5% през май в сравнение с година по-рано, съобщи НСИ. За предходния

месец април инфлацията на годишна база беше 2%, а през март - само 0,6%. През първите два месеца на годината дори

беше регистрирана дефлация - 0,1% през февруари и 0,6% през януари.

Месечното поскъпване миналия месец спрямо април е 0,1%, забавяйки се спрямо предходния месец, когато беше 0,7%. През март равнището също беше 0,1%. Инфлацията от

началото на годината е 1,7%, а средногодишната инфлация за периода юни 2020 - май 2021 г. спрямо юни 2019 - май 2020 г. е 0,9%, отчита още НСИ.

Най-съществено покачване на цените през май спрямо април се наблюдава при облеклото и обувките - с 1,0%, при

хранителните продукти и безалкохолните напитки - с 0,6%, както и при ресторантите и хотелите - с 0,4%. Най-големи намаления на цените пък има в сектора на развлеченията и културата - с 1,4%, и при съобщенията - с 1,3%. Без промяна спрямо предходния месец оста-

ват цените на жилищата, водата, електроенергията, газа и други горива, както и на жилищното обзавеждане и домакинските уреди. С минималните 0,1% поскъпват алкохолните напитки и тютюневите изделия, здравеопазването, транспортът и образованието.

ТЪЖЕН ПОМЕН

Една година без

**ПРОФ. Д-Р ДИМИТЪР
КОСТАДИНОВ**

Ти ще бъдеш винаги в нашите сърца - с усмивката си, с желанието за живот и обич към семейството, пациентите, колегите и приятелите си!

Гордеем се, че сме били с теб!

С много обич и признателност
от семейството!

Горанов е купил офиси за 750 000 лева

Фирмата “Трилема Кансълтинг” ЕООД, която е еднолична собственост на бившия финансов министър Владислав Горанов, е закупила помещения за офиси в София на стойност 752 994 лв. Това сочи проверка на вестник “Сега”. Сделката с продавача “Лазур 94” АД е сключена на 27 май. Бизнес имотите се намират в блок 11 на бул. “Цариградско шосе”. Първият имот е офис на банка с площ 145 кв. м, който се намира на партерен етаж, а вторият имот е записан като “учебна занималня на две нива” и е 136 кв. м. Към него има и прилежащо мазе. Бившият финансов министър е декларирал за последно пред държавата, че има 76 193 лв. на влог, а неговата съпруга - още 11 500 лв. Той има консултантска фирма,

която още не е публикувала годишен финансов отчет.

Владислав Горанов беше финансов министър в последните два кабинета на Бойко Борисов. Той напусна поста на 24 юли миналата година. Тогава Борисов обяви, че ще отстрани министри поради съмнения, че обслужват ДПС и бившия депутат бизнесмен Делян Пеевски. Един от отстранените бе именно Горанов. В имуществената си декларация за 2019 г. той декларира два апартамента - от 82 кв.м, придобит през 2007 г., и 50 кв.м, придобит през 1997 г., припомня “Сега”. Той декларира, че ползва безвъзмездно апартамент от 180 кв.м., който е предоставен от кръстниците му. Жилището се намира в луксозния комплекс “Есте хоум”, построен от фирма

на братя Домусчиеви. От три години спецпрокуратурата не може да приключи разследването за апартамента, в който живее Горанов.

От Дубай Васил Божков обяви, че е дал над 60 милиона лева на Бойко Борисов и Владислав Горанов като рекет, за да не закачат хазартния му бизнес в България. Божков казва, че за всякакви въпроси, свързани с Държавната комисия по хазарта, той е държал връзка лично с Горанов.

Вече съм извън политиката и нямам намерение да коментирам търговската си дейност, заяви бившият финансов министър. Владислав Горанов е учредил дружеството си “Трилема Кансълтинг” ЕООД, след като напусна политиката.

СНИМКИ БГНЕС

По време на едночасовата си среща в рамките на натовския форум гръцкият премиер Кириакос Мицотакис и турският президент Реджеп Ердоган се договориха да оставят в миналото напрежението в Егейско море и Източното Средиземноморие. "Ледът беше пробит", коментираха гръцки правителствени източници, цитирани от медиите

НАТО установи шест заплахи

За пръв път сред тях е включен Китай

НАТО определи шест заплахи за своята сигурност, стана ясно от заключителния документ на проведената на 14 юни срещата на върха в Брюксел. Това са Русия, тероризмът, държавни и недържавни играчи, които са предизвикателство за световния ред, основан на правила и демокрация, Китай, киберпрестъпността и шестата е разрушаване на архитектурата по контрола върху въоръжеността, изброи ТАСС.

Русия е посочена като най-голямата заплаха. НАТО няма да разполага в Европа сухопътни установки за ядрени

ракети, но по принцип ще отговори подобавашо на увеличаващия се руски арсенал. Освен това Русия се призовава да отмени наложения на САЩ и Чехия статут на неприятелски за нея страни. Посочва се още, че Алиансът ще се придържа към двоен подход спрямо Русия: едновременно на възпиране и на диалог.

За първи път в заключителен документ от срещите на върха на НАТО е споменат Китай. Той е определен като държава, която създава "системно предизвикателство" за основания на правила международен ред, на който

държа западният Алианс. Намерението на пакта да възпира и Китай е нова тенденция в политиката му, която не изключва диалога. Алиансът смята, че "Китай създава сериозни рискове в телекомуникациите, в аерокосмическата сфера и в киберпространството". На срещата е договорено увеличаване на бюджета на Алианса.

Участие в срещата взе и президентът на България Румен Радев. "На срещата на върха на НАТО през 2019 г. поставих въпроса за растящото разделение, което ни

дели на страни производители, които развиват своите икономики и социални системи чрез производство на високотехнологични отбранителни продукти и експортират тези продукти, и на страни клиенти, които, купувайки тези продукти, инвестират в икономическите системи на развитите държави и по този начин изостават още повече в своето социално-икономическо развитие. Посочих и пътища за преодоляване на този разрыв - технологически, чрез засилване на индустриалното сътрудничество и обмен на технологии при всяка една по-крупна военна сделка", припомни Радев. "Аз съм изключително удовлетворен, защото проектите, които ще обсъдим днес, са от огромно значение за развитието на отбранителната индустрия на България, на нашия научен потенциал, на частната инициатива и на стартъп екосистемите в България", посочи още държавният ни глава.

Коментар на стр. 8

Заев идва за преговори в София

Посещението на премиера на РС Македония Зоран Заев в София следващата седмица бе договорено на негова среща с нашия президент Румен Радев, състояла се на форума на НАТО в Брюксел. Това съобщи скопската "Телевизия 21".

Двамата обсъдиха перспективите за реален напредък в европейска интеграция на РСМ, двустранното партньорство в областта на сигурността и отбраната, разширяване на сътрудничеството във военната подготовка и обмена на кадети между двете страни. Лидерите подчертаха и общата воля за постигане на устойчиви резултати в изграждането на добросъседски отношения, за да се отговори на очакванията на гражданите и в двете държави. На срещата са присъствали вицепремиерът на РСМ Никола Димитров, външният министър Буяр Османи, както и министърът на отбраната Радмила Шекеринска и българският ѝ колега Георги Панайотов.

Самият Заев заяви, че всички срещи с Радев са донесли ползи за Северна Македония. Очаквам, че чрез разговори можем да намерим решение. Вярвам, че България най-накрая ще ни подкрепи да направим следващата стъпка, коментира той.

Байдън: Путин е умен и корав политик

Президентът на САЩ Джо Байдън смята руския лидер Владимир Путин за "достоеен съперник", умен и корав политик, съобщава ТАСС. Американският държавен глава избягва да отговори директно на въпроса за изясняване дали продължава да смята Путин за убиец. На предстоящата "критична", според него среща в Женева, той възнамерява да очертае областите на възможно американско-руско сътрудничество. Освен това Байдън възнамерява да определи по-ясно позициите на двете страни по въпроси, по които се разминават.

От Кремъл определят като критична ситуацията между Вашингтон и Москва преди срещата на върха. Според президентския помощник Юрий Ушаков отношенията между САЩ и Русия са в "безизходна". Ако срещата протече добре, руските и американските посланици могат да се върнат на постове си. Припомняме, че двамата президенти трябва да се срещнат във вила край Женева в сряда на фона на високо напрежение заради дълъг списък от спорове, кибератаки и намеса в избори до нарушения на правата на човека, климатичните промени, Арктика и регионалните конфликти.

НАКРАТКО

САЩ и ЕС с координационен съвет

Лидерите на държавите от ЕС и САЩ създават Търговски и технологичен координационен съвет по въпросите на икономиката. Така съобщиха от Белия дом в навечерието на срещата на върха ЕС и САЩ. Целта е разширяване и задълбочаване на търговските и инвестиционни връзки, съгласуване на ключови действия в областта на технологиите и стандартите, нови инициативи в областите биотехнология и геномика и дигиталната трансформация, която да стимулира иновациите.

Диалогът Сърбия-Косово е пропуск за ЕС

ЕС потвърди, че Сърбия и Косово ще могат да се присъединят към общността, ако нормализират отношенията си чрез диалог на високо ниво с посредничеството на ЕС. Това заяви първият дипломат на ЕС Жозеп Борел преди започналния във вторник следващ кръг от преговори между сръбския президент Александър Вучич и косовския премиер Албин Курти. Той определи нормализирането като пропуск за членство на двете страни в ЕС.

Без маски на закрито в Израел

Израелското министерство на здравеопазването отменя от 15 юни носене на защитни маски на закрито. Това е последната вътрешна ограничителна заповед. Припомняме, че на 1 юни бяха отмени всички други мерки. Оставаат ограниченията за влизане и излизане от страната, които при необходимост ще бъдат затегнати.

Руската икономика възстанови нивото отпреди кризата

Руската икономика вече се е възстановила до нивото отпреди кризата и в някои отрасли го е надвишила. Това заяви ръководителката на Централната банка Елвира Набиуллина в реч пред Държавната дума. Коментирайки увеличението на основния лихвен процент, Набиуллина отбеляза, че последните решения на банката не пречат на икономическия растеж.

Жителите на Милано спокойно излизат по улиците на града и се хранят в заведения. Приблизително две трети от населените места в Италия са определени като места с "нисък риск от заразяване" с КОВИД-19. Това означава, че много от мерките ще бъдат отменени, с изключение на носенето на маски и спазване на социална дистанция

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Изчезваме

От стр. 1

Прогресивното застаряване на населението и свръхсмъртността още преди пандемията у нас е с 20 промила повече от тази в развитите държави. Последното място държим и по продължителност на живота. На ден у нас умират 40 човека. Раждаемостта пък държи

последното място с 1,6 коефициент и нисък естествен прираст. Причините? Първо - ниски доходи, след това - липса на здравно обслужване, лечение и подминаване на ред лечими заболявания, грижа за детското здраве и профилактика. Все факти, които гонят от страната ни и малкото останало младо поколение, на което при

адекватно отношение би трябвало да се разчита за промяна. И ако сега 124 работещи изкарват парите на 100 пенсионери, утре в някои региони съотношението може да стигне 40 за 100. Диспропорциите не са от днес и вчера, но в тази област няма надграждане, ние винаги започваме от начало, отбелязват изследовате-

лите. И прогнозираят, че през следващите години надпреварата ще бъде не за територии, а за население. Дават за пример Ирландия, която от пълен колапс преди, днес отбелязва впечатляващ рестарт с образование, реализация, доходи и жизнен стандарт.

Ирландия беше доста далече, нали?

Европа - слуга на САЩ

Юри МИХАЛКОВ

“Смятаме, че НАТО има жизнено важно значение за нашата способност да се поддържа американската сигурност през следващата част до края на века”. Ето това е казал президентът на САЩ Джо Байдън на пресконференцията след срещата на Г-7.

Първоначално човек може да се обърка, че мисълта Байдън пак е стъпила накриво, което се оказва типично за възрастните му даде-

ности. Но това не е така. Из гъстата мрежа от неврони байдъновата мисъл не е кривнала от правия път. Тази мисъл бе огласена не просто на Г-7, а преди срещата на НАТО на върха в Брюксел. А там НАТО за пръв път провъзгласи нов полюс на геополитиката си - възходящия Китай. Освен Русия, той ще възпира и Поднебесната. Т.е. - освен да действа на до сегашния си евроатлантически терен, Алиансът се пренасочва и към Азиатско-Тихоокеанския регион, нищо че отношение към него имат само две от 30-те му страни-членки.

Да, ама една от тях са именно САЩ. Доскоро се смяташе, че жизнено важно значение за сигурността на НАТО има именно Вашингтон, без който тази организация

просто ще се разпадне. Сега обаче вместо Америка да пази Европа, получава се обратното. И тази смяна на ролите е наистина тектонично разместване на геополитическите пластове.

Само че сметките на Байдън може да са без кръчмаря. Китай няма как да застраши сигурността на САЩ, защо ги дели тихоокеанският простор. Да, съвременните заплахи не са само териториални, но като тихоокеанска и втората по мощ държава в света Китай държи на равноправно и справедливо третиране. Но Америка си стиска хегемонизма в тази част на света и не пуска друг да припари или сподели лидерското положение. В този смисъл Китай застрашава не сигурността, а глобалното властолобие на Америка, хищническо

по природа. И само в този смисъл НАТО и Европа имат жизненото важно значение за сигурността на САЩ.

Думите на Байдън означават, че до края на века страната му ще върви към конфронтация срещу Китай, което не изключва и военен сблъсък в някакъв момент. Но точно тук хегемонизмът на САЩ може да даде засечка: въпреки член Пети, дори най-раболепните им евросъюзници едва ли ще се конфронират (камо ли да се бият) заради тихоокеанските простори. Особено, ако на прага им е благосклонната към Китай руска “мечка”, която те и без това нарочно и непрекъснато дразнят. В крайна сметка георграфията е съдба, а не бръщолевене за ценности.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА СОЛИДАРНОСТ С БОРБАТА НА НАРОДИТЕ ОТ ЮЖНА АФРИКА. На този ден през 1976 г. в Совето, предградие на Йоханесбург, чернокожи ученици протестират срещу задължителното използване в училищата на африканс, възприеман като език на потисничеството. Протестите обхващат цялата страна, а насилието взема 600 жертви. От 1991 г. по инициатива на Организацията за африканско единство и ЮНЕСКО този ден е международен за помощ на африканските деца.

1897 - В ХАСКОВО СЕ РАЖДА АСПАРУХ ЛЕШНИКОВ, ПЕВЕЦ (УМИРА 1978 Г.). Известен с прякора Ари. Блестящ тенор и изпълнител на шлагери с международна известност (“стари градски песни” от 30-те и 40-те години на ХХ в.), наричан от европейската критика “Рицарят на горното фа”. Постъпва в трупата на най-големия берлински ревю-театър “Фридрихщадпалас” и става водещ тенор на новосформирания секстет “Комедиен хармонист”. Гастролите му предизвикват фурор в Европа и Америка. След идването на Хитлер на власт секстетът прекратява дейността си (трима от състава са евреи). През 1938 г. Ари се завръща в България. Записва над 100 плочи.

1913 - НАЧАЛО НА МЕЖДУСЪЮЗНИЧЕСКАТА ВОЙНА. България обявява война на Сърбия и Гърция по нареждане на цар Фердинанд I. Първоначално военните действия се развиват с успех за нашата страна. След включването в тях на Румъния и Турция Българската армия е принудена да капитулира, макар и непобедена. На 18 юли 1913 г. правителството на Васил Радославов иска примирие. На 28 юли е подписан Букурещкият мирен договор, по силата на който Сърбия получава Вардарска Македония, Гърция - Южна и Беломорска Македония, Румъния - Южна Добруджа, а България - Пиринска Македония и Западна Тракия.

1925 - В ЛЕВСКИ СЕ РАЖДА ГЕОРГИ ПАРЦАЛЕВ, ТЕАТРАЛЕН И КИНОАКТЪОР (УМИРА 1989 Г.). В Сатиричния театър изиграва запомнящи се роли в “Два найсетте стола”, “Криво седи - право съди”, “Ревизор” и др. Незабравими са изпълненията му на малкия екран във “Вестник ли?”, “Политикани”, “Криворазбраната цивилизация” и др. Превръща се в живата легенда на българската комедия с участието си в “Любимец 13”, “Кит”, “Петимата от Моби Дик”, “С деца на море”, “13-ата годеница на принца” и др.

1963 - ЗА ПЪРВИ ПЪТ ЖЕНА ЛЕТИ В КОСМОСА. Валентина Терешкова (р. 1937 г.) с кораб “Восток 6” прекарва в орбита 2 денонощия, 22 часа и 50 минути. До 1960 г. Терешкова е заводска работничка, след това тренира парашутизъм в Ярославския аероклуб, където я забелязва специалната комисия, отбираща кандидатки за жени космонавти. През 1969 г. завършва Военновъздушната инженерна академия “Жуковски”, става кандидат на техническите науки и генерал-майор. През 2000 г. е обявена от британска женска организация за “Жена на века”.

Изненадите на Хераклея Синтика

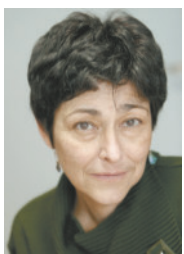
На площада на античния град учените откриха изцяло запазен надпис от I век

СНИМКИ ARCHAEOLOGIA BULGARICA

Хераклея Синтика

Велиана ХРИСТОВА

Статуята на благотеля на града Тибериус Клавдий Бахий

Рядко се случва на археолозите да попаднат на изцяло запазен надпис от античността. Затова е разбираема радостта на екипа с ръководител доц. Людмил Вагалински от Националният археологически институт с музей при БАН, който проучва древния град Хераклея Синтика, разположен в землището на с. Рупите в община Петрич. Според ранните сведения за селището, в елинистичната епоха то е било център на териториите на тракийското племе синти, за което споменават Омир, Херодот и Тукидид. Смята се, че е съществувало от IV век пр.Хр. в течение на около 800 години. През II век пр.Хр. Хераклея Синтика е завладяна от римляните.

Преди няколко дни археолозите откриха надписа, който в I век сл.Хр. е бил поставен на форума на Хераклея Синтика и се е запазил повече от два века. Той е на старогръцки език и вече е разчетен от епиграфа на екипа Николай Шаранков от Софийския университет. Надписът е посветен на римския император Тибериус - това е осиновият син на император Октавиан Август, разказа за ДУМА доц. Вагалински. По думите му, надписът е поставен на площада от трима души, които са се наричали агораномии (от агора) и са отговаряли за търговията, за теглилките и други измервателни средства, с които са проверявали търговците за цените, качеството и количеството на стоките, имали са право да наказват онези, които мамят клиентите.

В надписа се съобщава, че те са организирали в града специален пункт, обзаведен с еталони и средства за измерване за контрол над търговците. Били са трима и това ни дава информация за уредбата на града, добавя Вагалински.

В момента се налага археолозите да направят пауза в проучването за 10-ина дни и буквално преди прекъсване-

Людмил Вагалински

то откриват нова находка - златна монета от времето на Юстиниан Велики (527-565). Намерена е на акропола, на високото. Знае се, че след две тежки земетресения в края на IV и началото на V век сл.Хр. градът замира и в края на V век вече не съществува. Тогава как монетата е попаднала на акропола в VI век? Намерихме я сред останките от жилище и това показва, че когато градът угасва окончателно в края на V век, някакво население, вероятно негови бивши жители, са се заселили горе на акропола, обяснява ученият. Може би са изпълнявали някакви охранителни функции в държавата, но това е само предположение, казва доц. Вагалински. Това е първата златна монета, намирана при редовни разкопки на обекта.

Сред интересните находки от този месец е и част от декоративна плочка от III-IV век с релефно изображение на музикант, свирещ на духов инструмент. Намерен е в западната част на форума. Шегаджиите оприличават инструмента на гайда, но Людмил Вагалински обяснява: "Предполагаме, че инструментът е авлос. Според изворите, именно авлосът е използван при

Изображението на музикант

Златната монета на Юстиниан I

церемонии, свързани с култа към Дионис - много почитано божество в Хераклея Синтика и региона. Най-вероятно музикантът е част от по-сложна композиция, надяваме се да намерим и другите части на теракотата".

Намерени са и останки от две мраморни скулптури, пострадали при вражеска атака в края на III век, разказва ръководителят на екипа: "Едната е много интересна, вижда се човешки крак (върху животно) и по това разпознавам, че става дума за една много добре позната сцена - Митра убива свещения бик. Митра е много популярно божество в римската империя, и тук очевидно са го почитали. Другата скулптура е на Нике, широко почитана като богиня на победата".

Още от предишни години на любознателните българи, посещаващи Хераклея Синтика, е известна пищна статуя на мъж в цял ръст, но без главата. Изглежда като монумент на бог или на голям велможа. Не, това е конкретен човек, местен, благотел на града, поправа ме доц. Вагалински: "Знаем дори как се казва, защото близо до статуята намерихме надпис. Това е Тибериус Клавдий Бахий, благотел на града. Статуята в негова чест е направена около стотната година".

Според Вагалински, сигурно е, че на обекта има и храм на Херакъл, който е митичният прародител на македонските царе. Затова те са основали няколко Хераклеи, не е само тази при Рупите. Но според учения, тук храмът се намира на изток от сегашните разкопки на агората, защото преди две години в тази посока са намерили скулптура - свивката на мускулестия крак и боздугана на Херакъл. Там обаче тепърва ще се работи и няма да е тази година. От 28 юни екипът подновява разкопките, които ще продължат без прекъсване до септември.

Новооткритият надпис

Ние, пациентите на националната психиатрия

Подхвърлянето на трохи и зрелища цели народът да не вижда, че е обезправен

Славчо КЪНЧЕВ*

Интересът на народа е общ интерес, а интересът на богатите е частен интерес.

Максимилиан Робеспьер (1758-1794 г.) - деец на френската буржоазна революция, реч пред Учредителното събрание на Франция, 1791 г.

Има една българска народна притча за това как Иванчо и Мечката се борили. Борили се те, борили се двамата: ту Мечката отгоре, а Иванчо отдолу; после - този път Иванчо отдолу, пък Мечката отгоре.

Притча с дълбок философски смисъл. Валиден напълно и за настоящата социална действителност в България, за взаимоотношенията между управляващото малцинство и първодържателя на властта (уж!) - гражданите.

Именно върху гражданите е хвърлено ласото на целенасочената пропагандна манипулация, като после те са стегнати в примката на "демократията". Съкровената мечта на българския (псевдо)елит е останалите им пълнолетни сънародници да повтарят всега нине и присно и во веки веков първо отделение в училището на живота, без да прескочат в горен клас, където да научат истинското съдържание на понятието "демократия".

Немският философ Ханс Георг Гадамер (1900-2002 г.) всежда термина "езиков плен" - наложени от дадената идеология и политика понятия, които се използват за назоваване на дадени неща или обстоятелства. По този начин е въведена смислова шампа, която напълно възпрепятства да бъде видян истинският характер на тези неща или обстоятелства.

Именно така стои проблемът със съдържанието на понятието "демократия" в България. Непрекъснатото повтаряне в медийното пространство на словосъчетанията "демократични избори", "демократично избран парламент" и прочие "демократичности" е съчетано с мантрата за "разделението на властите" като

гаранция за наличието на "демократия" в нашата страна.

Постепенно в общественото съзнание се наложи рефлексната реакция "избори = демокрация". Но това твърдение предполага, че индивидите, на които са делегирани властови пълномощия от страна на гражданите, по време на своите мандати стриктно изпълняват поетите пред своите избиратели ангажменти. Актуалната ситуация в България, както и хронологията на политическия живот у нас след 10 ноември 1989 г., напълно опровергават тази хипотеза. Затова и усилията за модифицирането на политическото поведение на българските граждани чрез

свеждането му до първосигнална реакция

"избори+разделение на властите=демократия", все по-малко води до търсените резултати за

власт, това означава, че едно лице би могло да заеме министерски пост, само ако преди това е спечелило място в парламента. Например, член 68 от конституцията на Япония изрично постановява, че "... мнозинството от министрите трябва да бъде избрано измежду членовете на Парламента".

Друг много ефективен инструмент за

упражняване на народовластие

посредством референдум е процедурата за отзоваване на лица, заели изборни длъжности, и то когато не е налице извършено престъпление от тяхна страна. Такова законодателство е въведено в 18 от 50-те щата на САЩ. Това са предимно щатите, разположени в западната част на северноамериканския континент, където, по исторически обусловени причини, на-

туцията им може да бъде променяна само посредством общощатски референдум.

Демократията (без кавички!) е неразривно свързана с една действена общност на социалния живот. Активно участие на мнозинството от гражданите при формулирането на проблемите пред обществото, в обсъждането на пътищата и средствата за тяхното разрешаване, а после - и в дейностите за изпълнение на взетите решения.

Действен пример за участието на гражданите при вземането на решения в сферата на държавното управление са

референдумите - национални или местни

Тази практика е широко използвана в редица държави, най-многобройни са проведените през последните 173 години референдуми в Швейцарската конфедерация.

видуално и колективно постигат зрялост и отговорност, като биват изправяни пред морални избори, то тогава те трябва да имат възможност да действат автономно. Точно както при индивида, автономността по необходимост включва както възможността да се постъпва правилно, така и възможността да се греши, по същия начин и при демосът автономността включва и двете. Доколкото един народ е лишен от възможността да действа автономно е и управляван от настояниците, то е по-малко вероятно у него да се развие чувство за отговорност за колективните му действия. Доколкото един народ е автономен, той може понякога да греши, а понякога да постъпва несправедливо.

Демократичният процес залага на възможността един народ, действайки автономно,

да се научи да действа справедливо"

Има необорим аргумент от цялата история на човешката цивилизация след т.нар. Златен век на социално равенство при първобитните племена на ловците, в подкрепа на постановката, че най-основното мерило за демокрация е степената, в която хората участват във вземането на решения, засягащи интересите им. И този аргумент е, че никога досега едно множество от хора не е могло да си осигури своето материално и духовно благоденствие, когато експлоатира едно незначително на брой малцинство. Необходимо е броят на експлоатираните значително да превъзхожда този на облагодетелстваните от социалното статукво. Които са узурпирани властовите механизми именно, за да задоволяват своите материални и/или психологически интереси.

За онеправданото мнозинство остава утешителното подаяние "Panem et circenses", както казвали древните римляни - тоест "Хляб и зрелища". В последната фаза на постепенния разпад на (робовладелската) римска република, когато плебсът вече се бил примирил със загубата на политическите си права, удовлетворявайки се с безплатното раздаване на хляб, подхвърляно срещу незначителни суми пари, и с организирането на безплатни циркови зрелища. Политическото обезправяване на плебса било окончателно установено в условията на римската империя.

Като приравним раздаваните понастоящем социални помощи у нас към "хляба" в древния Рим за бедните, а политическите скандали към "цирковите зрелища" в античността, ситуацията е като натоварена на Машината на времето и пренесена през вековете в днешния ни ден.

дресиране към пасивност спрямо процесите в обществото.

В свое интервю през м. май 2019 г. известният американски философ, политически активист и общественик Ноам Чомски дава следното определение за "демократия": "Демократията има много измерения. Но най-основното мерило за демокрация е степената, в която хората участват във вземането на решения, засягащи интересите им - техния собствен живот".

Участието на гражданите в трите сфери на властприлагането (властимеец е единствено суверенът!) - законодателната, изпълнителната и съдебната, се осъществява по различни начини в държави извън България. Една от формите за реализиране на властовия потенциал на суверена е задължителният мажоритарен избор и в трите сфери на властприлагането. Колкото се отнася до изпълнителната

селението е по-свободолюбиво.

Един вариант за упражняване на контрол от страна на гражданите спрямо съдебната сфера е процедурата, заложената в чл. 79 на японската конституция. Според него: "Назначаването на съдии във Върховния съд подлежи на преразглеждане от народа при провеждането на първите след даденото назначение всеобщии избори за Палатата на представителите и на повторно преразглеждане - при провеждането на първите избори за Палатата на представителите след изминаването на десет години; тази процедура се повтаря и по-нататък в същия порядък".

Информация, грижливо пазена от разгласяване от страна на българските (псевдо)демократични юристи-конституционалисти, е, че във всички щати под петдесетзвездния флаг, с изключение на Делауер, консти-

*Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Поколение от нехранимайковци ли отгледахме?

Маскираното господство на западната цивилизация ражда завоалирани роби

Светослав АТАДЖАНОВ

По програма "Хоризонт" слушах репортаж за обезлюдяването на едно родопско село, като цялото трудоспособно население се е преселило сезонно или за постоянно в Англия като евтина работна ръка за местните фермери. А в селото са останали само възрастните, на които се превеждат пари, или през зимата част от емигрантските ни птички, за разлика от пролетните-прелетни, се завръщат под родната стряха.

Преди време присъствах на ожесточен спор между млади хора и пенсионери за това, че видите ли, дъртите "хрангутници" живеели благодарение на техния труд и социалните отчисления от възнагражденията им или от преводите на емигрантите им родственици и че най-доброто, което могат да сторят за обществото е да изчезнат по-скоро в небитието. И хоп - Ковид-19 се пръкна за изпълнение на пожеланието им. От какво се подхранва това тяхно самочувствие и убеждение? Конфликтът между поколенията не е от вчера, а откак святуета, видно от историческите писмени източници, но чак такава нетърпимост?

Мнозина признават, че вече не контролираме либерализацията и темата за равноправието във възпитанието на поколенията ни се е превърнала в обществена догма. Но, пораствайки, тези индивидчета вече се мислят за пъпа на вселената, а родителите им все още живеят с

представата за тях, като за сладко гукащите розови или сини пакетчета, спуснати им от добрия щъркел. Всички знаем поговорката, че не кравата бозае от телето, а тъкмо обратното. Може би сме единственият народ, който има приказка за "юнака, що бозал девет години". А отдавна имаме вече такива, които бозаят от изнемошелите си родители до кончината им.

Дали по света има такъв прецедент? Почти на всеки е известно, че щастието на всяко следващо поколение се изкупува с цената на жертвите и страданията на предшествашото. Защо индивидът Хикс трябва да жертва себе си за щастието на бъдещия индивид Игрек? Каква трябва да бъде моралната ценност на щастието на дадено поколение, ако то е купено с цената на чужда пот и кръв?

Един бегъл поглед е достатъчен, за да се установи застрашителното застаряване и топене на нацията ни. С изключение на столицата и няколко големи областни центъра, възможността да се видят млади хора и деца, особено в селата и малките градчета, е минимална. Дори в песничка, често излъчвана по радиото, певецата настоятелно припява "Искам да замина, някъде далеч, далеч отгук". Миграцията към големите градове и емиграцията в чужбина опустоши страната. В нея останаха преобладаващо възрастни, за които авантюрата да преустроят радикално живота си е безнадеждно закъсняла, както и голяма, инертна и безлична маса от маргинализирани и манипулирани от

властниците хора. Повечето от тях са родители и родственици на икономическите ни емигранти, значителна част от които живеят извън страната с психиката на бежанци от пропаднала държава, готови на всякакви жертви за собственото си поколение. Което, за жалост ще е вече завинаги отродено от страната на родителите си. Ето и признанието на Никола Стефанов, автор на скандалната книга и филм "До Чикаго и отзад" за многохилядната българска общност в Чикаго:

"БГ емигрантът живее повече в България, отколкото в САЩ. Дори смея да твърдя, че той живее повече в България, отколкото самите българи в страната. Той гледа българска телевизия, чете БГ вестници, интересува се от български рилити шоута. Говори се само на български. Работи в български компании и пътува до родината постоянно. На най-новия тип емигрант Америка му е много чужда. Не живеят в

Америка. Емигрантите, които сме тук от по-отдавна, трябва да се мъчим да търсим работа сред други емигрантски групи, или сред самите американци. Ние лека-полека усвоявахме тукашния начин на живот. Не, че сега е лесно за тези българи, но се оформя друг вид съзнание. Сега кръгът на българите е по-затворен. Хем са повече, хем са по-затворени. Едно затворено общество. Българите тук по-скоро искат да интегрират своите деца, които да станат американци в тукашната действителност. В същото време те самите не искат да влязат в нея, а дори и да искат - не могат, защото в Чикаго наистина са си като в капсула."

А освен за тези от Чикаго, нима не е същото и с останалите? Освен Скайп, Facebook се е превърнал в спасителната сламка, за която като удавници са се вкопчили хилядите наши, изтръгнали се от родната почва сънародници. В дневниците и блоговете си непрекъснато пуб-

ликуват снимки, послания, клипове, а тези с талант на творци и произведенията си.

Икономическата емиграция не е единствено тясно национален проблем на страната, от която емигрират хора, търсещи "по-добър живот". Международното разделение на труда премахва националните граници, като определя фактор на националната интеграция и суверенитет. Колкото повече прегради се поставят пред този процес, толкова по-непредвидими стават неговите перспективи. Но с тези прегради не се избягва тяхната неизбежност.

Маскираното господство на западната цивилизация е опасно от откритото. Защото то ражда завоалирани роби, които не се схващат като такива и не се стремят към свобода. Свободата се защитава, а защитата е налице само там, където има какво да се защити.

*djani.blog.bg,
със съкращения*

В памет на акад. Константин Косев

Паметна вечер, посветена на акад. Константин Косев, ще се състои в големия салон на БАН на 21 юни, понеделник, от 18 ч. Ще бъде представена последната му книга "България под въздействието на геополитиката" (изд. "Захарий Стоянов").

Последната книга на акад. Косев е не просто лебедовата му песен, тя фокусира и някои от най-важните негови достойнства като учен и изследовател - изключителна научна добросъвестност, прекрасно познаване на фактите, методична предварителна подготовка, висока способност за духовна концентрация, която превръща богатия набор от факти, събития, личности и тенденции в ясна и стройна концепция.

Страниците, заредени с най-голяма енер-

гия и с най-много фактология, са посветени на българското национално Възраждане и на трудния път на българската държава през лабиринтите на Източния въпрос. И това е съвсем обяснимо, тъй като именно периодът на Възраждането и годините след Освобождението от османско робство са най-дълго разработвани през десетилетията от учения историк. Голямата заслуга на акад. Косев се състои не само в издирването и систематизирането на огромен фактологичен материал, а и в предлагането на ясна

и промислена концепция за хилядолетната историческа съдба на България, за възможностите за геополитически избор, за това доколко в крайна сметка сме били свободни като нация и държава да не зависим от великите сили и да имаме свой собствен път.

Журналистката Къдринка Къдринова представя нова книга - „Магията на Виетнам“

Премиера на новата книга на известната журналистка Къдринка Къдринова "Магията на Виетнам" ще се състои на 17 юни от 11 ч. в клуб "Журналист" на Съюза на българските журналисти (ул. "Граф Игнатиев" 4, първи ет.).

Авторката е посветила книгата си на няколко важни юбилея, отбелязани през 2020 г. - 70 г. от установяването на дипломатическите отношения между България и Виетнам, 45 г. от победата на Виетнам във война-

та за национално освобождение и обединение против чуждите агресори, 130 г. от рождението на бащата на виетнамската независимост Хо Ши Мин, 75 г. от обявяването на независимостта на Виетнам и 1010 г. от основаването на Ханой.

Книгата представя обширна панорама на историята и развитието на Виетнам, на двустранните ни отношения и на личните впечатления на авторката, събрани през петте й гостувания в тази вълнуваща страна в Юго-

източна Азия. Книгата ще бъде представена от д-р Райна Бенева, преподавателка в Центъра за източни езици и култури в СУ. На премиерата ще присъства и виетнамският посланик Н. Пр. Доан Туан Лин.

ПРОФ. ЛЮБОМИР ХАЛАЧЕВ:

Културата е изключително мощен инструмент

Тя е като съединителната тъкан в ставите на тялото - без нея може да се живее, но трудно и мъчително, казва известният кинорежисьор, оператор, продуцент, писател и преподавател в НАТФИЗ

Интервю на
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

■ Професор Халачев, скоро предстои да излезе новата ви книга. И тя ли е с разкази?

- Книгата е в печатницата, казва се "Шапката на Ниночка, или Културата като мощен финансов инструмент". В нея има мои статии и есета за киното, за културата и за обществото като цяло, писани през годините. Въпреки че са с различни теми, говорят за едно и също: първо обществото трябва да узрее, за да управлява добре държавата, тоест трябва да мине един път, в който да се научи да бъде общество. Не можем да разчитаме само на инстинктите си, заложени по природа, а преди всичко на законите, на отношенията между нас, а те най-лесно се обясняват чрез културата и изкуството. Културата е изключително мощен инструмент. Тя е като съединителната тъкан в ставите на тялото - без нея може да се живее, но трудно и мъчително. В тази книга съм се опитал да събера и да подсказва това, което смятам за правилно. Разсъждавам и какво представлява елитът на обществото - лидерите. Една от статиите се казва "Търси се Третяков" - ако не беше търговецът Василий Третяков, нямаше да познаваме руското изкуство от XIX в. например. Нуждаем се от такива личности - издигнали се, успели, направили кариера и пари, които да връщат на обществото онова, което са поели. Наскоро бях в Правец, кметът разказа много интересно. Там има гимназия по компютърни технологии и системи; децата учат и живеят заедно пет години. Когато завършат, випуските формират своя среда и понеже това са хора със специални умения и заложби, още на 26-27 години достигат сериозни върхове, имат възможности, средства и т.н. Те се обединяват и започват да помагат на училището: ремонтират салона, купуват компютри, непрекъснато са с поглед към училището, защото разбират колко много им е дало. Искане ми се, ако може, да наложим този малък пример в цялата държава. Имаме огромна празнина в областта на меценатството.

■ А меценатството съществува от столетия. И макар понякога да го определят като вид зависимост, то винаги е имало значима роля за развитието на изкуството и културата.

- Хората, които създават голямо изкуство и са прагматични, са много малко. Спомням си само за Чарли Чаплин, който освен гений, е бил виртуоз в продаването на своето изкуство. Творците мислят предимно за творчеството си, затова обществото трябва да се грижи за ги подпомага. От една страна, прекрасно е да имаме умни, интелигентни меценати, които да поръчват книга, филм, изложба, картина. Всички, които работим в киното, многократно сме се обръщали за финансова помощ към различни хора, понякога откликват, друг път - не. Но не е работа на твореца да ходи и да моли. В днешно време е много

по-важно богатите българи, които вече не са малко, да се обединяват в големи фондации, които да се ръководят професионално, да имат правила, да се знае къде да се насочиш при необходимост. За съжаление все още малцина мислят по този начин.

■ В много селища местни бизнесмени, предприемачи помагат на родното си място.

- Да, те го правят от добра воля. Но това е малък знак към обществото, големият знак е създаването на големи фондации с отговорни ръководители. В днешно време понякога хората много бързо забогатяват, но нямат време и не се интересуват от странични неща, а чувството, че си направил нещо за някого е несравнимо. Спилбърг казва: "Когато направиш анонимно дарение, усещаш невероятно облекчение и удоволствие." Но у нас все още не можем да приложим Закона за меценатството, който отдавна е приет. Преди 10 години бе приет и закон, който разпорежда как да се правят отчисления от хазарта и да се дават за култура - и той не работи.

■ В същото време бюджетът за култура от години продължава да стои 0,5 процента...

- От години говорим, че трябва да има няколко различни организации, които да подпомагат културата. Националният фонд "Култура" не може да се откъсне от Министерството на културата, винаги е на негово подчинение. А трябва да работи отделно, независим от министъра, да набира и разпределя средства. Към Столичната община съществува такъв фонд, но в други градове почти отсъства. На по-предвишните избори представители на различни партии обсъждахме в телевизионни студия проблеми на културата - всички бяхме убедени и се заклекме, че който влезе в парламента, ще се бори бюджетът за култура да стане 1 процент. Ако той всяка година се увеличава с по малко, за 4 години може да достигне 1 процент. Но резултат няма, което показва отношението на държавата към културата.

■ Като говорим за закони - във връзка със Закона за филмовата индустрия, който бе приет от 44 Народно събрание, отново възникнаха дискусии и спорове, главно заради разпределението на финансовите средства.

- През последните 20 години непрекъснато спорим, караме се до изтощение, но не за идеи и за качеството на киното, а само за пари и организация. Очевидно държавата, в лицето на МК и своите органи, не съумява да направи така, че да създаде добра законова база и всичко да е така нормално и разбираемо, че да няма съмнения при раздаване на субсидии. Винаги ще съществува противопоставяне между спечелилите и неспечелилите финансиране. И в миналото в гилдията имаше разделение на групи, но разговорите ни в тези групи бяха за кино. Сега Народното събрание приема закон и казва: "Ето ви закон, оправяйте се." Но той не е довършен, допуснати са доста грешки с лобистки привкус. В Закона за българското кино е включена глава, която се отнася до т.нар. финансови стимули, тоест връща-

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Проф. д.н. ЛЮБОМИР ХАЛАЧЕВ завършва ВГИК в Москва (1972). През 1974 г. се посвещава на образованието по операторско майсторство в НАТФИЗ. От 1975 г. работи в Студия "Време" като оператор и режисьор на документални и научно-популярни филми. През 1991 г. основава "Кодиак" - продуцентска фирма, която по-късно се преименува на "Кодиак Филм". Един от основателите и вицепрезидент е на Асоциацията на филмовите продуценти. Специализирал е в Полша, Италия, Франция и Дания. Бил е гост-преподавател в Сингапур; ръководител и лектор на семинари и уъркшопове в европейски програми, член и председател на журюта на български и международни фестивали. Бил е декан на факултет "Екранни изкуства" (2005-2011) и ректор на НАТФИЗ (2011-2015). Създал е повече от 100 късометражни филма с множество награди на национални и международни фестивали. Автор е на десетки статии, на 8 книги в областта на киното и телевизията, на 5 книги с разкази и 1 роман.

нето на пари на чужди продукции. Бяхме против не защото не искаме да се стимулират чуждите продукции, просто искаме да се направи като финансов инструмент в Министерството на икономиката или друго подходящо място, защото не става дума за културен продукт. Но не срещнахме разбиране. И сега спорим за правилника, защото в него не е изяснено как например вие ще оценявате един филм, който очевидно няма културни качества, като културен продукт. В европейските разпоредби е казано, че държавата може да дава помощ на културни, а не на комерсиални продукти. Правилникът трябва да подпомага, да изяснява, а не да поставя нови въпроси, както е в случая. Една група хора смятат, че трябва да го приемем, за да тръгне работата, защото сега всичко е спрян и продукции не работят. Други настояват текстът да се върне за доработване и да разчитаме на новото Народно събрание да го поправи. И двете мнения имат основание, но през това време, вече 7 месеца, нищо не работи. Има продуценти, които са изпаднали в много тежко положение с чужди копродукции. А тези разправии влияят лошо и на обществото, защото то чува само нашите спорове за пари.

■ Друга дискусия се състоя по време на Пролетния базар на книгата. Беше предложена и подписка в под-

крепа намалената ставка на ДДС от 9 процента да остане постоянна.

- Грешката на правителството беше, че в началото на пандемията не намери друг инструмент и каза: "Отпускаме ви бонус за 1 година, след време ще видим..." Но това време дойде. И сега кой ще обясни какво следва по-нататък? Въпросът с ДДС е важен, защото влияе на цената. Мои подобни книги в различни издателства са с различни цени - всеки издател има свои съображения. Правилният път е книгата да има достатъчно висока цена, за да може в нея да бъдат калкулирани всички разходи. Авторите например никога не са били толкова ниско платени, както в днешно време. Ако сравняваме заплащането за литературен труд преди промените и сега, разликата е в пъти. Освен че тогава всячески се подкрепяха младите хора да се опитват да пишат, имаше много конкурси, литературни издания и т.н. Сега почти отсъства такава възможност. Това не е хубаво, защото сериозната литература би трябвало да бъде коректив на мисленето в обществото. Хората, които имат дарбата да пишат, да осмислят, да анализират, като създават нов свят със своите герои, се опитват в него да влагат идеите, които обществото трябва да възприема.

Рамон Варгас пее за първи път у нас

Мексиканския тенор ще гледаме в ролята на Рикардо в „Бал с маски“ в Софийската опера

Прочутата опера на Верди „Бал с маски“ представя Софийската опера и балет на 18 юни. В нея ще гостува за първи път у нас знаменитият певец от Мексико, прочут по цял свят, Рамон Варгас. Той ще се превъплъти в ролята на Рикардо, губернатор на Бостън. Рикардо е благороден, щедър владетел, въпреки че често е буен и прибързан. Той е тайно влюбен в жената на своя най-близък съветник Ренато. Когато тайната е разкрита, Ренато се включва в заговор срещу живота на Рикардо. Операта е в три действия, в които героите са разкъсвани между любовта и дълга. Финалът носи кончината на Рикардо, който прощава на всички заговорници, казва сбогом на приятелите си и страната си и умира.

Неслучайно Рамон Варгас е наречен от музикалните

СНИМКА СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ

критици „водещ тенор на нашето време“. Той е търсен като изпълнител по цял свят. Неговият пробив става, когато мексиканският диригент Едуардо Мата го наема да пее

Фентон във „Фалстаф“ от Верди, а по-късно и Дон Отавио в „Дон Жуан“ от Моцарт. След като спечелва конкурса за тенори „Енрико Карузо“ в Милано през 1986 г., той се

мести в Австрия, където завършва музикалното си образование в програмата на Студиото към Виенската държавна опера под ръководството на Лео Мюлер. След това прави своя европейски дебют в Люцернския театър през 1988 г. като Едгардо в „Лучия ди Ламермур“ от Гаetano Доницети. Дебютът на Рамон Варгас в Метрополитън опера става през 1992 г. в ролята на Едгардо, замествайки Лучано Павароти в „Лучия ди Ламермур“, в партньорство с Джун Андерсън.

Скоро следва дебют на сцената на „Ла Скала“ през 1993 г., където пее Фентон в новата постановка на „Фалстаф“ на Стрелер в чест на стогодишнината от написването на „Фалстаф“ под диригентството на Рикардо Мути. Сега той редовно пее с голям успех на сцената на всички престижни оперни театри по цял свят.

Диригент на „Бал с маски“ ще бъде известният маестро Енрике Барриос.

НАКРАТКО

Премиера на документален филм за Тодор Каблешков

СНИМКА РУМЕН ГАНЕВ

„Чудното момче от Копривицица“ е озаглавен документалният филм, посветен на героя от Априлското въстание и голям българин с родолюбиво сърце Тодор Каблешков. На 16 юни - деня, в който Каблешков слага край на живота си, БНТ ще излъчи филма на режисьора Борис Радев от 13.30 ч. Партньор на екипа на документалната лента, продуцирана от община Копривицица и Дирекцията на музеите в Копривицица, е Българската академия на науките. Премиерата ще се състои на 18 юни от 18 ч. в зала „Проф. Марин Дринов“ - Големия салон на БАН, научи ДУМА от Неда Пелишева. В ролята на Каблешков ще видим младия талантлив актьор Йордан Куманов. Оператор е Румен Ганев, композитор - Георги Цветков. Историческите факти и значението на личността на Тодор Каблешков споделят Бойка Долярова - кмет на община Копривицица, Кунка Неделева - директор на Дирекция на музеите в Копривицица, Мариус Донкин - директор на НТ „Иван Вазов“, проф. д-р Пламен Митев - Исторически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“. Асистент-режисьорка е Александра Докова, костюми - НТ „Иван Вазов“.

Шопенов концерт в Полския институт

Концерт с творби на Шопен, Рахманинов и Дебюси ще се състои на 16 юни от 18 ч. в Полския институт в София, ул. „Веслец“ 12, съорганизатор с Дружество „Музикално общество Фредерик Шопен“. Входът е свободен до заемането на определения брой места. Проявата ще се проведе при строго спазване на противоепидемичните мерки, препоръчани от Министерството на здравеопазването.

Алек Попов представя новия си роман „Мисия Туран“

Издателство „Сисела“ организира премиера на „Мисия Туран“ от Алек Попов. 20 години след „Мисия Лондон“ тази пъстра мозайка от патристични страсти, политически интриги, балкански и далекоизточни прави пренася читателя в съвсем различен, но вълнуващ свят в центъра на Азия, за да ни припомни, че понякога свободната воля на малкия човек може да промени плановите на големите политически играчи. Официалното представяне на книгата ще се състои на 17 юни от 19 ч. в столичния клуб „City Stage“ (в подлез на НДК), а към книжния празник ще се присъединят популярни лица от българската културна сцена. Програмата ще дирижира Драгомир Симеонов.

Културата е изключително мощен инструмент

От стр. 12

Неслучайно най-големите мислители, като Достоевски например, са писатели. Те се стремят да опишат онова, което искат да видят в този свят и ние се стараем да живеем, както живеят героите им, да се поучим от техните грешки. Литературата е изключително важна за развитието на обществото. И това, че държавата е казала: „Пишете, колкото искате, няма да ви пречим“, не е достатъчно. Но по-страшното е, че нямаме литературна критика, както и кинокритика. Авторите днес не търсят мнението на специалистите, те дори се обиждат, не са свикнали да чуват критики за себе си.

■ *А вие как мотивирате вашите студенти да четат?*

- В момента съм в привилегировано положение, защото преподавам на магистри. Те са на 27-28 години, завършили са основна специалност, поработили са, извървели са един осъзнат път. Лекциите ни започват с дадена тема и преминават в разговори по различни въпроси. Това са умни, интелигентни хора, четат, интересуват се от изкуство, от политика, от икономика. Много е приятно да се работи с тях и с удоволствие очаквам лекциите.

■ *Как преминава през изминалата година обучението онлайн в специалностите в НАТФИЗ, които са практически, творчески?*

- Провеждаме лекциите онлайн, а упражненията - присъствено, при спазването на всички мерки. Липсва ни общуването, защото живата връзка ражда различни идеи, друг начин на разговор. Работата онлайн е просто един изход от ситуацията.

■ *Интересът към академията продължава да бъде голям. И постоянно се въвеждат нови специалности, например в „Екранни изкуства“*

добавихте модули за подводно операторство, операторство за дивни животни, които разширяват и надграждат знания и умения.

- Във факултета - и в цялата академия - обсъждаме, разговаряме със студентите какво още искат да научат. Включваме нови предмети, което струва допълнителни средства, но имаме разбирането на ректора проф. Семерджиев. Той се занимава и с международната организация СИЛЕКТ и познава учебните програми в другите академии. Стремим се да подготвим студентите така, че като излязат от НАТФИЗ максимално бързо да започнат да работят. Проблемът с образованието в много университетите е, че младежите завършват и получават диплома, но в нея липсва понятието професия, тоест знаят много неща, а какво ще работят - не е ясно.

■ *Насърчавате студентите да мислят творчески, да отстояват собствено мнение. Но съвсем наскоро България бе класирана от „Репортери без граници“ на 112-о място в света по свобода на словото. Твърде обезкуражаващо...*

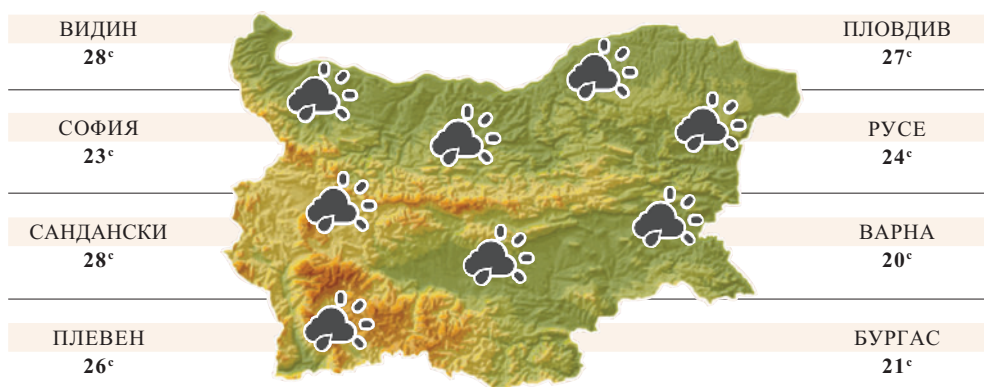
- Това показва, че сме поставени в обстановка, в която трудно може различно мнение да достигне до широката аудитория, което е основата на демокрацията. Когато разговарям, особено с магистрите, ги насочвам да се замислят, че в бъдеще някои от тях трябва да се заемат и с административна работа. Разчитаме, че образовани хора, научени на стандартите, на академичност в отношенията, на доброта, ще бъдат ръководители на телевизии, политики, министри и т.н. Много пъти влизаме в спорове за ситуацията в България, те са любопитни да чуят моето мнение. Това са хора, които идват с амбиция, с интелект, тези качества предопределят желанието им да бъдат свободни и те трудно ще бъдат вкарани в рамка.

Много се надявам, че сред тях ще има такива, които ще се опитат да помогнат на обществото в това отношение.

■ *По време на пандемията вие направихте две книги. Изглежда тази странна, необичайна ситуация в известен смисъл е била ползотворна?*

- Първата книга - „10 неща, които никога няма да правя“, се роди неочаквано - преди да ни „затворят“ миналата година през март, бях написал две малки разказчета. После започнах всеки ден с часове да говоря по телефона с мои приятели, което по принцип не обичам, но в тази ситуация се получи естествено. И това ме стимулира да започна да обединявам разкази около различни теми. А есетата, статиите, които излизат в „Шапката на Ниночка...“, са писани през годините, добавих и няколко нови. Това беше много благотворно време за писане, когато имаш нужното спокойствие да се отдадеш изцяло на творчество. Използвах втората вълна на пандемията през ноември - февруари и завърших един роман, който пиша от 10 години. Действието се развива в началото на 50-те години. Разказва за група млади художници от Художествената академия. Беше ми много интересно да се разровя в старите вестници, в каталозите, в историята на НХА от тогавашното време, което е имало своя вид и аромат. В романа има измислени неща, но и много реални ситуации - когато пиша, се стремя историята да има силна основа.

Убеден съм, че и в киното, и в литературата, когато имаш добре изградена реална среда, в нея може да поставиш всякакви герои. И хората ще им вярват. Един от проблемите на съвременната литература е, че много автори бягат от задълбочено разкриване и създаване на характери. А добрата история с хубави характери е най-стойностната литература.

Над източните райони облачността ще остане значителна и ще има интензивни валежи и гръмотевици. Преди обяд над Западна и Централна България ще бъде предимно слънчево. След обяд и там ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места, главно в планинските райони, ще има краткотрайни, временно интензивни валежи и гръмотевици. Ще духа умерен, временно силен вятър от север-северозапад. Максималните температури ще са от 20° - 22° на места в Източна България до около 28° в северозападните райони от страната.

ХОРОСКОП

www.duma.bg

БНТ 1

06.00 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
08.40 Сутрин с УЕФА Евро 2020
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
11.55 Препрочитаме Вазов
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Днес на УЕФА Евро 2020
13.15 Телепазарен прозорец
13.30 „Чудното момче от Копривщица
14.00 Бързо, лесно, вкусно
14.30 Телепазарен прозорец
14.45 Малки истории
15.00 УЕФА Евро 2020: Трето полувреме
16.00 УЕФА Евро 2020: Финландия - Русия пряко предаване от Санкт Петербург
17.55 УЕФА Евро 2020: Трето полувреме
18.30 По света и у нас
18.40 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.30 Парламентарни избори 2021: Гласовете на България
20.45 Спортни новини
21.00 УЕФА Евро 2020: Трето полувреме
22.00 УЕФА Евро 2020: Италия - Швейцария пряко предаване от Рим
23.55 УЕФА Евро 2020: Трето полувреме обзор на деня
00.30 УЕФА Евро 2020: Турция - Уелс запис
02.30 100% будни /п/
04.40 По света и у нас /п от 20:00 часа/

БСТВ

06.50 Музикален антракт
07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „За историята свободното“ (п)
09.00 Документален филм
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „Студио Икономика“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободното“
21.00 „Студио Икономика“ (п)
22.00 Новини (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.05 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)

btv

06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Комиците и приятели“ /п./ - комедийно шоу
13.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
14.30 Премиера: „Обещание“ - сериал, с.3 еп.55
16.00 Премиера: „Малки убийства“ - сериал, с.2 еп.5
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичностно предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.3
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: „Безмилостен град“ - сериал, еп.116
21.00 „Скъпи наследници“ - сериал, еп.13
22.00 „Комиците и приятели“ /п./ - комедийно шоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Домашен арест“ - сериал, еп.18
00.00 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.3 еп.15, 16
01.00 „Истинска любов“ - сериал, еп.90
02.00 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.10 „Втори шанс“ - сериал, с.2 еп.58

7

06.00 Телеканал „Добро утро“
09.00 Новини - информационна емисия
09.25 Телеканал „Добро утро“
10.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинна и ползотворен начин на живот
11.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
12.00 Новини (със субтитри)-информационна емисия
12.15 „Времето ще покаже“
15.00 Новини - информационна емисия
15.15 „Хайде да се оженим“ - шоу за търсене на партньор в живота
16.00 „Мъжко / Женско“
18.00 Вечерни новини - информационна емисия
18.40 „В действителност“
19.45 „Нека говорят“
21.00 „Време“ - информационна емисия
21.30 „Син“ - телевизионен сериал
23.30 „Голямата игра“ - публичностно предаване
00.30 За 65-годишнината на Елена Сафонова. „Цветът на зимната вишна“
01.25 „Времето ще покаже“
04.05 „Син“ - телевизионен сериал
05.00 Новини - информационна емисия
05.05 „Син“ - телевизионен сериал

ОВЕН

Следвайте интуицията си и ще стигнете до резултат. Не се ласкайте от приказки на другите.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

Нови отговорности ще ви поставят пред размишляване. Може да се сблъскате с неразбирателство.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Полезна информация ще ви направи по-активни. Продължете със задачите, без да губите енергия.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

Ще откриете сили и ще приемете отговорности. Те ще ви направят по-борбени. Очаква ви успех.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

С уравновесеността и уменията си ще впечатлите и животът ви ще се променя към по-добро.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

Комуникациите ви с държавни, обществени и банкови институции ще ви накарат да се замислите.

23 ноември - 21 декември

РАК

Ще се включите активно в подготовката на събитие. Мнозина ще запълват времето със задачи.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

Шанс за изява в професионалната сфера. Без усилия ще постигате целите си. Реализирайте ги.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Вземайки нещата в ръце, ще се погрижите денят да е спокоен. Ще се радвате на добър прием.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Достатъчно отговорности, за да допуснете да пострада работата ви. Очаква ви доста труден ден.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

В настроение сте да изживеете спокойно деня. Предстоят ви силни дни, връзката ви ще успее.

24 август - 23 септември

РИБИ

На работното място ще получите полагащата ви се оценка и възнаграждение, което ще ви мотивира.

20 февруари - 20 март

- **Безалкохолната бира е богата на въглехидрати и натрий, което я прави идеална за спортисти, изгубили много течности по време на тренировките. Трябва обаче да се избягва алкохолната бира, защото увеличава риска от сериозно нараняване и влошава качеството на съня.**

Той разбра, че за да я има, трябва да положи усилия. И хареса всичките ѝ публикации...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

БОЙКА ВЕЛКОВА, актриса
ЕПИСКОП ЕВЛОГИЙ, игумен на Рилския манастир
ИВАНКА ПЕТКОВА, член на ОПКК на БСП
КИРИЛ КАДИЙСКИ, поет, преводач, дипломат
КРАСИМИР АНЕВ, европейски шампион по биатлон
МИЛЕНА АТАНАСОВА, актриса
МИРА РАДЕВА, социолог
МИХАИЛ МИКОВ, председател на Народното събрание (2013 г.-2014 г.)
НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ, математик, експерт по национална сигурност
СИМЕОН САКСКОБУРГГОТСКИ, министър-председател на България (2001 г.-2005 г.)

Павел и Венци Венц плуват с акулите

За новата си песен „Ако не сега, кога” музикантите се вдъхновиха от изостреното усещане за течащо време

В екзотичното видео към новото им парче Павел и Венци Венц превръщат в реалност част от текст на друга известна тяхна песен - „обичат да плуват, но само с акулите”. Известният дует не спира да създава музика, дори и в крайно особени за артистите времена като сегашните. Черпят вдъхновение от какво ли не. В случая с „Ако не сега, кога” - от изостреното усещане за течащо време, с което всички се сдобихме ненадейно заради засадата, устроена от вируса.

Както винаги движещата сила зад музиката и продукцията в проекта е Павел, а текстът е споделена игра, в която влиза и Венци Венц.

“Последните две години ни дадоха до-

СНИМКА "ВИРДЖИНИЯ РЕКЪРДС"

Клипът към свежия хит е заснет в райските кътчета на остров Фихалхохи на Малдивите

статъчно време за размисъл и оценка на постигнатото. Равносметката е елементарна - правим това, което обичаме, заобиколени от хора, които обичаме и уважа-

ваме. Само по себе си това е достатъчно, за да си позволим да се наслаждаваме на моментите, които сами си създаваме. Животът наистина е кратък. Непредвидимостта му ни

задължава да се посвещаваме на “тук и сега”, сподели Павел.

Енергията на “Ако не сега, кога” се движи в синхрон с впечатляващия визуален разказ за мечта-

но парче свобода на далечно място, щастливо бягство от подтискащата реалност на пандемията. Във видеото на режисьора Люси Иларионов, заснето в райските кътчета на остров Фихалхохи на Малдивите, Павел и Венци Венц си партнират с красивите си половинки Кристина Нгуен и Мая Вангелова, плуват свободно с акули и морски костенурки, а разходките им по безлюдните пясъчни ивици на сред Индийския океан са почти нереални.

“Тук сме и сме понадъхани от всякога, защото едногодишното спиране на света създаде силна потребност, спешна нужда от среща с публиката и себеизразяване чрез музика”, добавя Венци Венц.

Папи Ханс пуска музикален сериал

След половин година очакване Папи Ханс вади нов сингъл и обявява проект с невиджан досега мащаб. Песента се казва “Друг” и дава началото на дебютен албум, книга и “първия музикален сериал”. Като изпълнител Папи Ханс не само взриви интернет с последните си няколко хита (“Хубаво ми става”, “Тясно” с Азис и “Стой си вкъщи”), но е познат и в ролята на автор на бестселъри. Дебютният

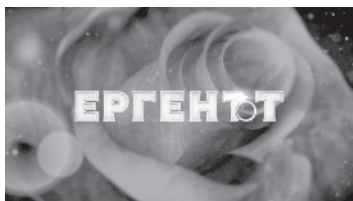
“Когато позираш - прозираш”, “убеден е талантливият изпълнител и автор на бестселъри

албум на Папи носи името “Когато позираш - прозираш”. Албумът ще се разлети пред очите на ценители в рамките на година. Всеки месец ще излиза нова песен с видеоклип, който продължава историята от предния. “12 песни. 12 клипа. 12 епизода. Една история. А накрая всичко се събира в един албум и една книга”, коментира Папи Ханс.

bTV завърта романтичното риалити „Ергенът”

Едно от най-известните риалити-шоу - “Ергенът”, ще се появи в българския телевизионен ефир, съобщиха от bTV Media Group, които започват работа по хитовия американски формат, направил 25 успешни сезона отвъд океана.

Риалити шоуто проследява пътя на двадесет дами към сърцето на един единствен мъж,

който на края има възможност да открие жената на мечтите си и да я направи своя съпруга. По

време на целия сезон участниците се опознават във вълшебната обстановка на приказно чуждестранно имение, пътуват до вдъхновяващи и екзотични места, а конфликтите, както вътрешни, така и външни, прозвучат от елиминационния регламент на шоуто.

Над 20 страни в света, към които вече се присъединява и

България, са излъчили свои локални продукции на хитовия формат. Главозамайващият успех на романтичното шоу дори въвежда израза “Ефектът на Ергена”.

За всички, които искат да станат част от новото риалити в ефира на bTV, в скоро време ще бъдат обявени условията за участие в кастинга на шоуто.

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Главен редактор
Ивелин Николов
inikolov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: **Альона Нейкова** - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас” - 244; Георги Гълов - „Пардон“;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: **Ралица Николова** - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: **Юлия Станкулова** - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, “Фокус”, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg –
Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. “Дружба” 1,
ул. “Илия Бешков” 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Изчезнали животни се завръщат виртуално

Саблезъб тигър от Америка, изчезнал преди 10 000 години, слонска птица от Мадагаскар, изчезнала през миналото хилядолетие, птицата додо, куага и още седем несъществуващи вече животни се завръщат от миналото в Природонаучния музей в Париж благодарение на виртуалната реалност, съобщава “Дарик нюз”, цитирайки АФП. Изложбата “Оживели” ще бъде открита днес. Посетителите ѝ трябва да са навършили осем години, а за да се наблюдават изчезналите животни са нужни очила за виртуална реалност. За да подготвят 15-минутната среща учени от музея са работили дълго със специалисти от студиото за виртуална реалност “Саола”, с цел да възпроизведат морфологията и поведението на тези животни.

Лудогорец срещу шампиона на Беларус

Лудогорец ще играе срещу първенеца на Беларус Шахтър (Солигорск) в I предварителен кръг на Шампионската лига. Това отреди тегленият жребий в централата на УЕФА в Нион. Българският шампион е домакин в първия мач на 6/7 юли в Разград, а реваншът в Беларус е седмица по-късно. "Орлите" можеха да изтеглят и по-тежък жребий, защото в урната на непоставените бяха първенците на Израел - Макаби Хайфа, на Азербайджан - Нефтчи Баку, и на Албания - Теута.

През изминалия сезон Шахтър стана шампион на Беларус, изпреварвайки кошмара на Литекс и Левски БАТЕ Борисов с 1 т.

В новото първенство тимът от Солигорск е убедителен лидер с 12 победи в първите 12 кръга.

Днес Лудогорец ще научи и следващия си съперник в Европа. Ако тимът от Разград отстрани Шахтър, ще продължи като поставен и във II предварителен кръг на Лигата. Ако отпадне - ще продължи в пресявките на Лига Европа.

СНИМКА FIVB

Радослав Паранунов забива през двойна блокада при загубата на България с 1:3 гейма от Аржентина в 10-ия кръг на Лигата на нациите в Римини. Студентът в САЩ наниза 13 т. в мача. Днес България играе със Сърбия

Пак допинг в щангите

Марин МИЛАШКИ

България беше замесена за пореден път в допинг скандал. Оказа се, че дългогодишният национал Юндер Бейтула (81 кг) е нарушил антидопинговите правила. От Международната федерация обявиха, че до разрешаване на случая добричлията е със спрени състезателни права. Инцидентът е станал на 29 декември. 29-годишният тежкоатлет е обвинен по две нарушения. "Бейтула не е открит на мястото, където е трябвало да бъде, а после е отказал проба", се казва в съобщението на международната федерация. Бейтула е обвинен по член 2.3 - бягство или от-

След издънката на Бейтула рискуваме да останем само с един тежкоатлет в Токио

каз от проверка и член 2.5 - манипулация или опит за манипулация на допинг-контрол.

Това е 20-ото ни нарушение в последните два олимпийски цикъла. При положение, че случаят бъде закрит до 22 юли, ще загубим една от двете квоти за Олимпиадата. С визи за Токио са Божидар Андреев (73) и Христо Христов (109). Те бяха предпочетени пред Стилиян Гроздев (61) и пред Бейтула.

Това е второ допинг нарушение на хасковлията, който завърши шести на Европейското в Москва тази пролет

и спечели бронзов медал в изтласкването на световното в Патая през 2019 г. Той изтърпя 2-годишна дисквалификация (2013-15) заради употреба на анаболи.

"Неприятно е, но получихме писмо от ИТА (Международна агенция за взимане на проби). Имало е разминаване между Бейтула и служителите на ИТА. Ще се опитаме да изясним всичко и да защитим нашия щангист. Трябва да предоставим становище до 30 юни, след което евентуално случаят ще се решава. Надяваме се на положителна

развързка", коментира за "ДУМА" треньорът на националния ни отбор Иван Иванов, олимпийски шампион от Игрите в Барселона 1992.

От 2009 г. досега България има 19 положителни проби, а според олимпийската квалификационна система, държавите с допинг нарушения след Игрите в Пекин 2008, подлежат на орязване на отборите за Токио. Тези, които имат до 9 хванати, класират до 8 щангисти (4 мъже и 4 жени). Тези с между 10 и 19 уличени могат да пратят по двама мъже и жени, а държавите с повече от 19 - само по един мъж и една жена. От родната федерация се надяват да запазят двете квоти заради бавните процедури при подобни случаи.

Роналдо на война с „Кока-Кола“

Една от най-големите звезди на световния футбол влезе в социалните мрежи след жест срещу Кока-Кола - традиционен основен спонсор на световните и европейски първенства по футбол. Като част от партньорството между американската компания и УЕФА на всяка пресконференция преди и след мачовете от Евро 2020 пред треньорите и играчите стоят по две стъклени бутилки Кола.

Роналдо, който е известен с изключително стриктния си здравословен начин на живот, на който отдава футболното си дълголетие, се яви пред медиите преди снощния мач на Португалия с Унгария в Будапеща. При вида на двете бутилки Кола петкратният носител на "Златната топка" демонстративно ги премести далеч от себе си, а после

СНИМКА БГНЕС

Кристиано Роналдо на последната тренировка в Будапеща преди мача с Унгария

вдигна шише с вода и каза на журналистите: "Пийте вода!"

Жестът му веднага стана хит в социалните мрежи, но няма официална реакция от "Кока-Кола" или УЕФА. Според мнозина фирмата за газирани напитки се озабавя на веруюто, че няма лоша реклама и е доволна, че хора от целия свят виждат кадри, в които Роналдо мести бутилките. Други считат, че призивът на португалец, който е един от най-популярните спорти-

сти в света и е идолизиран от милиони деца, ще се отрази лошо на имиджа на Кола.

Това не е първото действие на Роналдо срещу "Кока-Кола", като наскоро в интервю той разкри, че не дава на сина си да пие газирани напитки и да яде снасове и е разочарован, когато го види да пие Фанта.

Снощи Роналдо влезе в историята като първият футболист, участвал на 5 европейски първенства.

Швеция и тревата спряха Испания

Швеция и тревата на стадион "Ла Картуха" в Севиля спряха Испания да тръгне с победа на Евро 2020. Срещата завърши без да бъде отбелязан гол. Така след първия кръг лидер в група Е е тимът на Словакия, който изненадващо победи Полша с 2:1.

Притеснителното при играчите на Луис Енрике е нерешителността пред гола. Испанците имаха претенцията на топката в 85,1% от игровото време, което е рекорд на еврофинали. Топката реално беше скрита от "Тре кронур" - играчите на Яне Андерсон си размениха общо 58 паса до почивката, а това е помалко от успешните подавания поотделно на трима испанци - Аймерик Лапорт (62), Пау Торес (61) и Жорди Алба (60). За целия мач пък халфът на испанците Педри направи 89 паса и нито един от тях не беше грешен. Домакините си подадоха общо 953 пъти при точност от 89%, но въпреки приложената от момчетата на Енрике система "тики така", те отпразвиха само 5 точни удара. А след почивката първият бе едва в 89-ата минута, но Жерар Морено не успя да преодолее вратаря Робин Олсен.

"Вложихме много старание и създадохме доста положения, но теренът не беше в оптимално състояние. Самите футболисти се оплакаха от него. Шведите дори можеха да победят. Съжалявам за феновете. Искахме да спечелим и да им посветим победата", каза Енрике.

"Създадохме няколко положения, но испанците също имаха такива. В никакъв случай не съм разочарован от резултата. Ако искаме да печелим точки срещу такива отбори, трябва да играем по друг начин. Момчетата обаче се раздадоха напълно и съм длъжен да ги поздравя", сподели селекционерът на Швеция Яне Андерсон.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ЕВРО 2020
ПО БНТ 1

16.00 Финландия - Русия
22.00 Италия - Швейцария

ПО ДИЕМА

19.00 Турция - Уелс
ПО МАКС СПОРТ 2
ВОЛЕЙБОЛ

22.00 Иран - Бразилия (мъже)
ПО МАКС СПОРТ 3
13.00 Сърбия - България (мъже)

РЕЗУЛТАТИ

ГРУПА Е

9. Полша - Словакия
1:2 1:0 Шчесни (18-авт)
1:1 Линети (46) 2:1
Шкриняр (69), ЧК: Кри-

ховяк (П-62).
10. Испания - Швеция 0:0.
ГРУПА F
Снощи: 11. Унгария - Португалия;
12. Франция - Германия.

ГРУПА А

Аржентина - Чили
1:1 1:0 Меси (33) 1:1
Варгас (57); Парагвай
- Боливия 3:1 0:1 Са-
аведра (10-д) 1:1 Каку
(62) 1:3 Ромеро (65 и 80), ЧК: Куе-
ляра (Б-45).

